

Pihlajajalonna

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE
1.1.–31.12.2018

Pihlajalinnan tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2018 (12 kk)

Pihlajalinnan tilikauden liikevaihto kasvoi selvästi, toimenpiteet kannattavuuden parantamiseksi jatkuvat

Loka-joulukuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 127,0 (107,9) milj. euroa – kasvua 17,6 prosenttia
- Käyttökate (EBITDA) oli 10,6 (8,1) milj. euroa
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 11,1 (8,5) milj. euroa – kasvua 30,2 prosenttia
- Liikevoitto (EBIT) oli 6,0 (4,6) milj. euroa
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 6,5 (4,9) milj. euroa – kasvua 32,2 prosenttia
- Yritysjärjestelyjen IFRS 3 -kulut rasittivat liikevoittoa 0,1 (0,3) milj. euroa
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,12 (0,12) euroa/osake

Tammi–joulukuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 487,8 (424,0) milj. euroa – kasvua 15,0 prosenttia
- Käyttökate (EBITDA) oli 31,2 (33,3) milj. euroa
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 32,3 (34,1) milj. euroa – laskua 5,2 prosenttia
- Liikevoitto (EBIT) oli 12,8 (19,1) milj. euroa
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 14,0 (20,0) milj. euroa – laskua 29,9 prosenttia
- Yritysjärjestelyjen IFRS 3 -kulut rasittivat liikevoittoa 1,6 (0,9) milj. euroa
- Henkilöstö tilikauden lopussa oli 5 850 (4 753)
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,17 (0,46) euroa/osake

KESKEISET TUNNUSLUVUT	10–12/2018 3 kk	10–12/2017 3 kk	2018 12 kk	2017 12 kk
TULOSLASKELMA				
Liikevaihto, milj. euroa	127,0	107,9	487,8	424,0
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	10,6	8,1	31,2	33,3
Käyttökate, %	8,4	7,5	6,4	7,9
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa*	11,1	8,5	32,3	34,1
Oikaistu käyttökate, %*	8,7	7,9	6,6	8,0
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	6,0	4,6	12,8	19,1
Liikevoitto, %	4,7	4,2	2,6	4,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa*	6,5	4,9	14,0	20,0
Oikaistu liikevoitto, %*	5,1	4,6	2,9	4,7
Tulos ennen veroja (EBT), milj. euroa	5,2	4,1	10,0	17,4
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT				
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,12	0,12	0,17	0,46
Oma pääoma per osake, euroa			5,39	4,87
Osinko/osake, euroa (hallituksen ehdotus)			0,10	0,16
MUUT TUNNUSLUVUT				
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)			5,8	11,8
Oman pääoman tuotto, % (ROE)			6,0	13,6
Omavaraisuusaste, %			37,6	41,8
Nettovelkaantumisaste (gearing), %			68,7	32,3
Korolliset nettorahoitusvelat, milj. euroa			90,1	34,2
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen 12 kk*			2,8	1,0
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa**	13,8	9,8	101,7	30,4
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	20,6	16,4	27,4	34,9
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	8,3	12,6	-32,7	16,4

Henkilöstö keskimäärin (FTE)		4 868	3 879
Henkilöstö kauden lopussa		5 850	4 753

* Määrältään merkittävät liiketapahtumat, jotka ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia, harvoin toistuvia tai rahavirtaan vaikuttamattomia arvostuseriä, käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia erä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämissiin liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset. Pihlajalinna ei oikaise vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä yrityshankintoihin liittyviä varainsiirtoeroja ja asiantuntijakuluja (IFRS 3 -kulut) eikä hankintamenojen allokointeihin liittyviä aineettomien hyödykkeiden poistoja (PPA-poistot).

Käyttökäteen oikaisut vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,4 (0,4) miljoonaa euroa ja tilikaudella yhteensä 1,1 (0,7) miljoonaa euroa. Liikevoiton oikaisut vuosineljänneksellä olivat yhteensä 0,6 (0,4) miljoonaa euroa ja tilikaudella yhteensä 1,2 (0,9) miljoonaa euroa.

** Rahoitusleasingsopimuksia ei sisällytetä bruttoinvestointeihin.

Pihlajalinnan näkymät vuodelle 2019

Vuoden 2019 liikevaihdon odotetaan kasvavan vuodesta 2018. Oikaistun liikevoiton (EBIT) odotetaan paranevan selvästi vuodesta 2018.

Pihlajalinnan toimitusjohtaja Joni Aaltonen:

Vuoden viimeisellä neljänneksellä konsernin liikevaihdon kasvu jatkui edelleen vahvana. Kannattavuus kohentui erityisesti kokonaisulkoistusten johdosta, uusien yksiköiden avaukset taas rasittivat tulosta. Loka-kuun alussa lanseerasimme kanta-asiakkuusohjelman. Ohjelman tavoitteena on Pihlajalinnan koko tarjoaman tunnettuuden lisääminen, palveluiden ristiinmyynti ja lisäarvon tuottaminen terveyden edistämisen keinoin.

Alkuvuoden aikana tehdyt organisaatorakenteen muutokset ja tehostamistoimet alkavat selvästi tuottaa tulosta. Haluamme tehostaa toimintaamme, mutta emme halua vaarantaa tulevaisuuden kehitystä tai sitä suuntaa, johon mielestämme kotimaista terveydenhuoltoa tulee viedä. Liiketoiminnan ennakoluuloton kehittäminen ja kannattava kasvu ovat keskeiset tavoitteemme tällä hetkellä.

Katsausvuosi 2018 oli kokonaisuudessaan liiketoiminnan kehittämisen vuosi. Muutimme organisaatorakennettamme, laajennuimme maantieteellisesti, rakensimme uusia palveluita ja panostimme vahvemman brändin luomiseen sekä digitaalisiin palveluihin. Rakentaminen söi kannattavuuttamme, mutta vuotta 2019 ajatellen olemme nyt hyvissä asemissa. Suurimmat muutokset on toistaiseksi tehty, ja nyt keskitymme jatkamaan kannattavuuden parantamista.

Olemme nyt aidosti valtakunnallinen toimija. Olemme strategiamme mukaisesti laajentaneet toimintaamme yrityskauppojen kautta uusiin maakuntakeskuksiin. Avasimme uudet lääkärikeskus-sairaalat Ouluun, Seinäjoelle sekä Turkuun. Valtakunnallisen verkoston täydentyminen tukee erityisesti työterveyshuollon palveluiden laajentamista. Vuonna 2015 työterveyspalveluidemme piirissä oli noin 60 000 henkilöasiakasta, päättyneen vuoden lopussa määrä on noussut yli 170 000 henkilöasiakkaaseen. Lisäksi Doctagonin hankinta tilikaudella vahvistaa toimintaamme ruotsinkielisillä seuduilla. Alueilla, joilla meillä ei ole esimerkiksi kattavasti erikoislääkäreitä käytettävissä, voimme tarjota erikoislääkäripalvelut digitaalisten kanavien kautta toiselta paikkakunnalta. Näin tasaamme etäpalveluilla kysynnän ja tarjonnan välisiä alueellisia eroja. Viimeisellä vuosineljänneksellä ostimme Terveyspalvelu Verso Oy:n koko osakekannan ja sen myötä Verson 17 toimipistettä Pohjois-Savossa siirtyvät osaksi Pihlajalinnan lääkärikeskusketjua.

Myös palveluvalikoimamme on konkreettisesti laajentunut: vastuulääkärimallia laajennetaan maantieteellisesti ja liikuntakeskusten palveluntarjontaa työterveyshuollossa ja kuntoutuksessa tiivistetään. Kumppaniverkostomme on laajentunut ja esimerkiksi yhteistyössä psykoterapiakeskus Vastaamon kanssa tarjoamme kuntayhtiöissä matalan kynnyksen terapiapalveluita, jotka tuovat suuria säästöjä erikoissairaanhoidon ja parempaa terveyttä asiakkaillemme.

Kuntaliiketoiminnan kasvua heikensi vuonna 2018 sote-uudistuksen epävarmuuden vaikutus kunnalliseen päätöksentekoon. Epävarmuudesta huolimatta yhteisyhtiömme toiminta Laihialla käynnistyi syyskuun alussa ja Hattulassa sote-palveluiden osaulkoistus alkoi 2019 alussa.

Näkemyksemme mukaan sote-uudistus ja palveluiden tuominen lähelle ihmisiä nopeuttaisi perustason hoitoon pääsyä ja parantaisi palveluiden laatua. Jotta sote-uudistuksen taloudelliset tavoitteet voidaan saavuttaa, maakunnilla tulee olla osaamista ja tahtoa hyödyntää yksityisten palveluntuottajien valtakunnallisia palveluverkostoja sekä käyttää kokonaistaloudellisia hinnoittelumalleja, kuten kiinteää korvausta, suoriteperusteista osuutta ja kannustimia. Palveluiden tuominen lähelle ihmisiä nopeuttaisi huomattavasti hoitoon pääsyä ja varmistaisi laadukkaan hoidon kaikille suomalaisille myös kasvukeskusten ulkopuolella.

Valinnanvapautta kannattaisi mielestämme kehittää siten, että sote-keskusten palveluntuottajille annettaisiin velvollisuus ja mahdollisuus ottaa laajempi vastuu asiakkaista, pois lukien vaativa erikoissairaanhoido. Tämän voisi toteuttaa siten, että sote-keskuksiin tuotaisiin useiden lääketieteen erikoisalojen palveluja. Näin asiakas saisi avun yhdestä paikasta ja samalla vältettäisiin hoitopolun pirstaloituminen, turhat läheteketjut ja tarpeeton byrokratia.

Pihlajalinna on kiinnostunut laajemmista palvelukokonaisuuksista, joilla kyetään paremmin tuottamaan hyötyä yhteiskunnalle. Viime aikoina julkisuudessa esiintynyt keskustelu vanhusten hoivan heikosta tasosta heijastaa tilanteen vakavuutta ja tilanteen korjaaminen edellyttää julkisen sektorin ja yksityisten yritysten tiivistä yhteistyötä. Kysymys ei ole siitä, millä hinnalla hoitovuorokausi pystytään tuottamaan, vaan haaste on laajempi. Palveluketjua tulee tarkastella kokonaisuutena ja huolehtia siitä, että jokainen asiakas on kuntonsa edellyttämässä hoitopaikassa. Kokonaisulkoistus mahdollistaa tämän kattavammalla palvelutarjonnalla, jolloin hoitopaikka valitaan tarkoituksenmukaisesti.

Mikäli sote-uudistus ei toteudu, uskomme kuntien aktivoituvan uudelleen ja rakentavan kanssamme palvelumalleja, joiden avulla kuntalaisten palvelut saadaan ylläpidettyä, kustannukset pidetään hallinnassa ja palvelut tuotetaan eettisesti kestäväällä tavalla. Vuonna 2019 odotamme liikevaihdon kasvavan ja oikaistun liikevoiton paranevan selvästi vuodesta 2018.

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

Pihlajalinnan maantieteelliset liiketoiminta-alueet ovat Etelä-Suomi, Väli-Suomi, Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi.

- Etelä-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnissa.
- Väli-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pirkanmaan, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Keski-Suomen, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa.
- Pohjanmaahan kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.
- Pohjois-Suomeen kuuluu Pihlajalinnan liiketoiminta Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

Loka-joulukuu 2018

milj. euroa	10-12/2018	%	10-12/2017	%
Etelä-Suomi	29,5	21	15,0	12
Väli-Suomi	79,3	56	76,8	62
Pohjanmaa	28,6	20	26,7	22
Pohjois-Suomi	3,2	2	2,6	2
Muut toiminnot	2,0	1	1,7	1
Konsernin sisäinen myynti	-15,7		-14,9	
Konsernin liikevaihto	127,0	100	107,9	100

Etelä-Suomen vuosineljänneksen liikevaihto oli 29,5 (15,0) miljoonaa euroa, kasvua 14,5 miljoonaa euroa eli 96 prosenttia. Etelä-Suomen liikevaihto kasvoi merkittävästi Doctagonin, Forever-liikuntakeskusketjun ja Kymijoen Työterveyden hankintojen myötä.

Väli-Suomen liikevaihto oli 79,3 (76,8) miljoonaa euroa, kasvua 2,5 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Linnan Klinikin ja Röntgentutkan hankinnat kasvattivat Väli-Suomen liikevaihtoa. Omapihlaja-terveysasemien ja Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön loppuminen sekä kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella olivat merkittävimmät liikevaihtoa laskevat tekijät.

Pohjanmaan liikevaihto oli 28,6 (26,7) miljoonaa euroa, kasvua 1,9 miljoonaa euroa eli 7 prosenttia. Ikäihmistien asumispalveluiden tuottaminen Laihialla ja Kuusiokuntien sote-ulkoistuksen kustannusperusteinen hinnantarkistus kasvattivat alueen liikevaihtoa.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 3,2 (2,6) miljoonaa euroa, kasvua 0,6 miljoonaa euroa eli 21 prosenttia. Pihlajalinna Oulun aloitus kasvatti alueen liikevaihtoa.

Tammi–joulukuu 2018

milj. euroa	2018	%	2017	%
Etelä-Suomi	107,6	20	60,7	13
Väli-Suomi	311,9	57	301,4	63
Pohjanmaa	108,8	20	105,4	22
Pohjois-Suomi	12,3	2	7,6	2
Muut toiminnot	4,8	1	6,0	1
Konsernin sisäinen myynti	-57,6		-57,1	
Konsernin liikevaihto	487,8	100	424,0	100

Etelä-Suomen tilikauden liikevaihto oli 107,6 (60,7) miljoonaa euroa, kasvua 46,9 miljoonaa euroa eli 77 prosenttia. Yrityshankinnat (Doctagon, Forever-liikuntakeskusketju, Kymijoen Työterveys, Dextra Lapsettomuuskliniikka ja Suomen Yksityiset Hammaslääkärit –ketju) vaikuttivat merkittävästi Etelä-Suomen liikevaihtoon.

don kasvuun. Lisäksi Pihlajalinna Turun avaaminen kasvatti Etelä-Suomen liikevaihtoa. Keskittynyt vakuutusyhtiötoiminta on jossain määrin kiristänyt kilpailua ja tämä näkyy Etelä-Suomen alueella erityisesti leikkaustoiminnan volyyymien vähenemisenä.

Väli-Suomen liikevaihto oli 311,9 (301,4) miljoonaa euroa, kasvua 10,5 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Suurin osa kasvusta aiheutui Linnan Klinikan ja Röntgentutkan hankinnoista. Sote-ulkoistusten kustannusperusteiset hinnantarkistukset nostivat osaltaan Väli-Suomen liikevaihtoa. Vastaanottokeskustoiminnan supistuminen, Omapihlaja-terveysasemien ja Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön loppuminen sekä kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella olivat merkittävimmät liikevaihtoa laskevat tekijät. Vakuutusyhtiökumppanuuksien keskittyminen on kiristänyt kilpailua ja tämä näkyy myös Väli-Suomen alueella erityisesti leikkaustoiminnan volyyymien vähenemisenä.

Pohjanmaan liikevaihto oli 108,8 (105,4) miljoonaa euroa, kasvua 3,4 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Kuu-siokuntien sote-ulkoistuksen kustannusperusteinen hinnantarkistus ja 1.9.2018 alkanut asumispalveluiden tuottaminen ikäihmisille ja kehitysvammaisille Laihialla sekä uuden lääkäriaseman avaaminen Seinäjoella kasvattivat Pohjanmaan liikevaihtoa.

Pohjois-Suomen liikevaihto oli 12,3 (7,6) miljoonaa euroa, kasvua 4,7 miljoonaa euroa eli 62 prosenttia. Eri-tyisesti Caritas Lääkärit Oy:n hankinta elokuussa 2017 ja Pihlajalinna Oulun aloitus kasvattivat alueen liikevaihtoa.

Liikevaihto asiakasryhmittäin

Pihlajalinnan asiakasryhmät ovat yritysasiakkaat, yksityisasiakkaat ja julkisen sektorin asiakkaat.

- Konsernin yritysasiakkaiden ryhmä koostuu Pihlajalinnan työterveyshuollon asiakkaista, vakuutusyhtiöasiakkaista ja muista yrityssovimusasiakkaista lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita.
- Konsernin yksityisasiakkaat ovat itse maksavia yksityishenkilöitä, jotka saattavat hakea myöhemmin korvausta vakuutusyhtiöltä.
- Konsernin julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat julkisen sektorin organisaatiot Suomessa, kuten kunnat, kuntayhtymät, seurakunnat, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

Loka–joulukuu 2018

milj. euroa	10-12/2018	%	10-12/2017	%
Yritysasiakkaat	29,4	21	21,2	17
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	6,7	5	6,5	5
Yksityisasiakkaat	24,6	17	17,3	14
Julkinen sektori	88,6	62	84,5	69
Konsernin sisäinen myynti	-15,7		-14,9	
Konsernin liikevaihto	127,0	100	107,9	100

Yritysasiakkaiden liikevaihto oli 29,4 (21,2) miljoonaa euroa, kasvua 8,4 miljoonaa euroa eli 40 prosenttia. Vakuutusyhtiöasiakkaille toteutunut myynti kasvoi 0,2 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia. Vuosineljänneksen liikevaihtoa kasvattivat uusien lääkäriasemien avaukset, Doctagonin työvoimavuokrauspalvelut, kuvantamispalvelut Pirkanmaalla ja Linnan Klinikan hankinta. Digitaalisten palveluiden ja erityisesti Pihlajalinnan työterveyden hoitajapuhelimen käyttö on lisääntynyt yritysasiakkuuksissa.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 24,6 (17,3) miljoonaa euroa, kasvua 7,2 miljoonaa euroa eli 42 prosenttia. Forever-liikuntakeskusketjun hankinta vaikutti merkittävästi yksityisasiakkaiden liikevaihdon kasvuun. Lisäksi liikevaihtoa kasvattivat suunterveydenhoidon verkoston laajentuminen, lapsettomuushoidot, Linnan Klinikan hankinta sekä kuvantaminen Pirkanmaalla.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 88,6 (84,5) miljoonaa euroa, kasvua 4,1 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Suurin osa kasvusta johtui Doctagonin ja Kymijoen Työterveyden hankinnoista. Lisäksi Laihian asumispalvelutuotannon aloitus 1.9.2018 kasvatti liikevaihtoa. Toisaalta liikevaihtoa vähensivät Omapihlaja-terveysasemien sekä kannattamattoman Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön ja kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella.

Tammi–joulukuu 2018

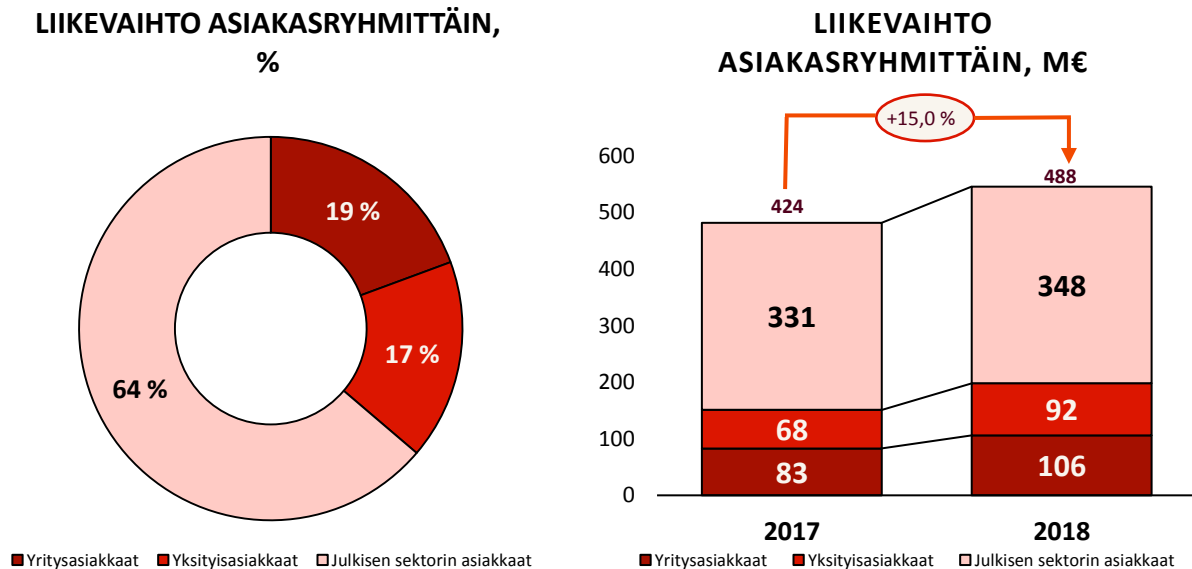
milj. euroa	2018	%	2017	%
Yrityisasiakkaat	105,6	19	82,6	17
joista vakuutusyhtiöasiakkaat	25,2	5	26,6	6
Yksityisasiakkaat	92,0	17	68,0	14
Julkinen sektori	347,7	64	330,5	69
Konsernin sisäinen myynti	-57,6		-57,1	
Konsernin liikevaihto	487,8	100	424,0	100

Tilikauden yritysasiakkaiden liikevaihto oli 105,6 (82,6) miljoonaa euroa, kasvua 23,0 miljoonaa euroa eli 28 prosenttia. Vakuutusyhtiöasiakkaille toteutunut myynti laski 1,4 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat uusien lääkäriasemien avaukset, Doctagonin työvoimavuokrauspalvelut, kuvantamispalvelut Pirkanmaalla sekä lääkäriasemahankinnat Hämeenlinnassa ja Oulussa. Yhden vakuutusyhtiöpuhelinpalvelun päättyminen laski yritysasiakkaiden liikevaihtoa. Digitaalisten palveluiden ja erityisesti Pihlajalinnan työterveyden hoitajapuhelimen käyttö on vakiinnuttanut asemansa yritysasiakkuuksissa tilikaudella.

Yksityisasiakkaiden liikevaihto oli 92,0 (68,0) miljoonaa euroa, kasvua 24,0 miljoonaa euroa eli 35 prosenttia. Forever-liikuntakeskusketjun hankinta vaikutti merkittävästi yksityisasiakkaiden liikevaihdon kasvuun. Lisäksi liikevaihtoa kasvattivat suunterveydenhoidon verkoston laajentuminen, lapsettomuushoidot, Linnan Klinikin hankinta Hämeenlinnasta, uusien lääkäriasemien avaukset ja Pirkanmaan kuvantamispalvelut. Vakuutusyhtiökumppanuuksien keskittyminen on jossain määrin kiristänyt kilpailua ja tämä näkyy myös itse maksavien asiakkaiden leikkaustoiminnan volyymin vähenemisenä.

Julkisen sektorin liikevaihto oli 347,7 (330,5) miljoonaa euroa, kasvua 17,2 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia. Suurin osa kasvusta johtui Doctagonin ja Kymijoen Työterveyden hankinnoista. Lisäksi sote-ulkoistusten kustannusperusteiset hinnantarkistukset sekä Laihian asumispalvelutuotannon aloitus 1.9.2018 kasvattivat liikevaihtoa. Toisaalta liikevaihtoa vähensivät vastaanottokeskustoiminnan supistuminen, Omapihlaja-terveysasemien sekä kannattamattoman Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen yksikön loppuminen sekä kotihoitoyksikön lopettaminen Tampereella.

Liikevaihto asiakasryhmittäin 2018

Konsernin liikevaihto ja tulos

Loka–joulukuu 2018

Pihlajalinnan liikevaihto vuosineljännekseltä oli 127,0 (107,9) miljoonaa euroa, kasvua 19,0 miljoonaa euroa eli 17,6 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 17,6 miljoonaa euroa eli 16,3 prosenttia. Yritysjärjestelyistä merkittävimmät olivat vuoden ensimmäisellä neljänneksellä toteutetut Doctagonin, Forever-liikuntakeskusketjun ja Kymijoen Työterveyden hankinnat.

Käyttökate oli 10,6 (8,1) miljoonaa euroa, kasvua 2,5 miljoonaa euroa eli 30,7 prosenttia. Kannattavuutta paransivat merkittävästi julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Lääkäriasema- ja leikkaustoiminnan volyymit ja kannattavuus jäivät vertailukauden tasosta kilpailutilanteen ja vakuutusyhtiöiden potilasohjauksen johdosta. Työterveyshuollon palveluiden kannattavuus säilyi vertailukauden tasolla huolimatta panostuksista hoitajapuhelinpalveluun.

Yritysjärjestelyiden vaikutus käyttökatteeseen oli 2,1 miljoonaa euroa ja uusien lääkärikeskusten avauksien vaikutus oli -0,4 miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut (IFRS 3 -kulut) rasittivat käyttökatetta 0,1 (0,3) miljoonaa euroa. Vuosineljänneksellä aktivoitiin henkilöstökuluja kehittämismenoihin 0,9 (0,4) miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 11,1 (8,5) miljoonaa euroa, kasvua 2,6 miljoonaa euroa eli 30,2 prosenttia. Käyttökateen oikaisut olivat yhteensä 0,4 (0,4) miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 4,7 (3,6) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,9 (1,4) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokointeihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 1,3 (1,0) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 2,8 (2,2) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 6,0 (4,6) miljoonaa euroa, kasvua 1,4 miljoonaa euroa eli 30,6 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 4,7 (4,2) prosenttia. Oikaistu liikevoitto oli 6,5 (4,9) miljoonaa euroa, kasvua 1,6 miljoonaa euroa eli 32,2 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 5,1 (4,6) prosenttia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 21,8 (20,8) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 2,4 (0,0) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 2,3 (0,0) miljoonaa euroa. Kannattavuutta paransivat merkittävästi julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirin kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämän palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettoraahoituskulut olivat -0,8 (-0,4) miljoonaa euroa. Voitto ennen veroja oli 5,2 (4,1) miljoonaa euroa, kasvua 1,1 miljoonaa euroa eli 25,9 prosenttia. Tuloslaskelman verot olivat -1,4 (-0,6) miljoonaa euroa. Tulos oli 3,8 (3,5) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,12 (0,12) euroa.

Tammi–joulukuu 2018

Pihlajalinnan liikevaihto tilikaudelta oli 487,8 (424,0) miljoonaa euroa, kasvua 63,8 miljoonaa euroa eli 15,0 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 65,7 miljoonaa euroa eli 15,5 prosenttia. Yritysjärjestelyistä merkittävimmät olivat Doctagonin, Forever-liikuntakeskusketjun ja Kymijoen Työterveyden hankinnat.

Käyttökate oli 31,2 (33,3) miljoonaa euroa, laskua 2,1 miljoonaa euroa eli 6,4 prosenttia.

Vakuutusyhtiöiden potilasohjauksesta ja kilpailutilanteesta johtuva leikkaus- ja vastaanotto toiminnan väheneminen sekä vastaanottokeskustoiminnan supistuminen alensivat kannattavuutta. Rakennemuudistus ja kevään yhteistoimintaneuvottelut heikensivät liiketoiminnan suorituskykyä. Kannattavuutta paransivat julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Toisaalta julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli merkittävä. Työterveyshuollon palveluiden kannattavuus säilyi vertailuvuoden tasolla huolimatta panostuksista hoitajapuhelinpalveluun. Pihlajalinnan markkinaosuus työterveyspalveluiden tuottajana on merkittävästi kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.

Yritysjärjestelyiden vaikutus käyttökatteeseen oli 6,6 miljoonaa euroa ja uusien lääkärikeskusten avausten vaikutus oli -3,5 miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut (IFRS 3 -kulut) rasittivat käyttökatetta 1,6 (0,9) miljoonaa euroa. Tilikaudella aktivoitiin henkilöstökuluja kehittämismenoihin 1,3 (0,4) miljoonaa euroa.

Rakennemuudistukseen liittyen Pihlajalinna kävi yhteistoimintaneuvottelut tuotannollisista ja toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuvista syistä. Neuvottelut päättyivät 14.3.2018, ja henkilövähennysten määrä oli 25. Vähennysten seurauksena henkilöstökustannukset pienenevät noin 2,8 miljoonalla eurolla vuositasolla. Henkilöstövähennyksiin liittyvät työsuhteiden päättämiskulut olivat tilikaudella 0,6 miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 32,3 (34,1) miljoonaa euroa, laskua 1,8 miljoonaa euroa eli 5,2 prosenttia. Käyttökateen oikaisut olivat yhteensä 1,1 (0,7) miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 18,4 (14,2) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 7,1 (5,2) miljoonaa euroa, josta hankintamenojen allokoiteihin liittyvät poistot (PPA-poistot) olivat 5,1

(3,8) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 11,3 (9,0) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 12,8 (19,1) miljoonaa euroa, laskua 6,3 miljoonaa euroa eli 33,1 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 2,6 (4,5) prosenttia. Oikaistu liikevoitto oli 14,0 (20,0) miljoonaa euroa, laskua 6,0 miljoonaa euroa eli 29,9 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 2,9 (4,7) prosenttia.

Pihlajalinnan sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisulkoistuksiin sisältyvä julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihto oli 86,4 (84,3) miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 2,5 (0,9) miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 2,2 (0,7) miljoonaa euroa. Kannattavuutta paransivat merkittävästi julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palveluntuottajalle kuuluvat palautukset sairaanhoitopiireiltä. Toisaalta julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kasvu ensimmäisellä vuosipuoliskolla oli merkittävä. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirin kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset ja käyttötalouden ylijäämien palautukset saattavat tilikauden aikana ja tilikausien välillä vaikuttaa merkittävästi erikoissairaanhoidon kokonaiskustannuksiin Pihlajalinnan kuntayhtiöissä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat -2,8 (-1,7) miljoonaa euroa. Voitto ennen veroja oli 10,0 (17,4) miljoonaa euroa, laskua 7,5 miljoonaa euroa eli 42,9 prosenttia. Tuloslaskelman verot olivat -2,8 (-3,4) miljoonaa euroa. Voitto oli 7,1 (14,1) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,17 (0,46) euroa.

Markkina- ja lainsäädäntökatsaus

Sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutosten valmistelu eteni vuoden 2018 aikana, vaikka sen toteutumisajankohta lykkäytyi. Uudistukseen liittyvät lait ovat parhaillaan perustuslakivaliokunnan käsiteltävinä, ja uudistuksen on tarkoitus astua voimaan 1.1.2021, jolloin sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirtyy maakunnille.

Jos sote-lait hyväksytään, ensimmäiset maakuntavaalit on tarkoitus järjestää syksyllä 2019. Henkilökohtainen budjetti ja asiakassetelit tulisivat käyttöön vuonna 2022. Sote-keskusten valinnanvapaus tulisi voimaan vaiheittain. Valinnanvapauspilotit aloitetaan, kun lainsäädäntö on varmistunut. Kun valinnanvapaus lisääntyy, yksityiset yritykset alkavat tuottaa yhä enemmän julkisilla varoilla tuotettavia sote-palveluja. Aluksi nämä palvelut keskittyvät etenkin perusterveydenhuoltoon ja hoivapalveluihin.

Valinnanvapausmarkkinan koko olisi STM:n arvion mukaan noin 5,4 miljardia euroa (sote-keskukset noin 1,9 miljardia euroa, asiakassetelit noin 1,6 miljardia euroa, henkilökohtainen budjetti noin 1,5 miljardia euroa ja suunhoidon yksiköt noin 0,4 miljardia euroa). Sosiaali- ja terveysministeriö on vahvistanut, että palvelusetelikokeilut jatkuvat vuonna 2019.

Pihlajalinna katsoo, että yksityiselle sektorille avautuu mahdollisuuksia täydentää julkisen sektorin palvelutarjontaa etenkin perustason erikoissairaanhoidossa ja kiireettömässä erikoissairaanhoidossa, kun väestö ikääntyy ja julkinen sektori karsii ja keskittää erikoissairaanhoidon aiempaa harvempiin yksiköihin.

Julkisten palveluiden hankinnat yksityisiltä ovat aktivoituneet sote-päätöksen lykkäytyessä. Pihlajalinna aloitti asumispalvelutoiminnan Laihiolla 1.9.2018 ja sote-palveluiden osulkoistuksen Hattulassa vuoden 2019 alussa. Lisäksi Kristiinankaupunki on kilpailuttanut neuvottelumenettelyllä osan sosiaali- ja terveystaloudestaan. Tämän kilpailutuksen perusteella päätöstä hankinnasta ei ole vielä tehty.

Yksityisen markkinan tilanne on ennallaan. Työterveysmarkkinan arvioidaan kasvavan, mikäli kunnat ja muut julkisyhteisöt luopuvat omistamistaan työterveyshuoltopalveluita tuottavista yhtiöistä. Esimerkiksi

Kotkan kaupunki myi työterveyspalveluita tuottavan Kymijoen Työterveyden ja Ylä-Savon sote-kuntayhtymä myi Terveyspalvelu Verson Pihlajalinnalle päättyneen tilikauden aikana.

Konsernin tase ja rahavirta

Pihlajalinna-konsernin taseen loppusumma oli tilikauden lopussa 349,5 (253,6) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat yhteensä 36,3 (37,1) miljoonaa euroa.

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta tilikaudella oli 27,4 (34,9) miljoonaa euroa. Maksetut verot olivat -5,5 (-4,6) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli 1,5 (6,6) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirtaa heikensi käyttökateen lasku ja paransi ostovelkojen ja muiden velkojen kasvu.

Kuluneen vuosineljänneksen liiketoiminnan nettorahavirta oli 20,6 (16,5) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman muutos oli 11,5 (9,3) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirtaa paransi ostovelkojen ja muiden velkojen kasvu.

Investointien nettorahavirta oli -60,1 (-18,5) miljoonaa euroa. Tytäryritysten hankinnat vaikuttivat investointien nettorahavirtaan -41,0 (-8,9) miljoonaa euroa. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat -19,6 (-10,1) miljoonaa euroa ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot olivat 0,4 (0,2) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) oli -32,7 (16,4) miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta oli 31,9 (-6,9) miljoonaa euroa. Konserni nosti uutta lainaa 121,5 (14,5) miljoonaa euroa ja lyhensi rahoitusvelkojaan sisältäen tililimiittien muutokset yhteensä 72,1 (6,4) miljoonaa euroa. Pihlajalinna Oyj maksoi keväällä osinkoa 3,6 (3,1) miljoonaa euroa. Määräysvallattomille omistajille maksettiin osinkoa 1,4 (2,8) miljoonaa euroa. Rahoitusleasingvelkojen maksut olivat 3,4 (3,2) miljoonaa euroa ja maksetut korot sekä muut rahoituskulut olivat 2,6 (1,8) miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutoksen nettovaikutus rahavirtaan oli -6,4 (-4,0) miljoonaa euroa. Pihlajalinna lisäsi merkittävästi omistusosuuttaan kuntayhtiöissä kesäkuussa 2018.

Konsernin nettovelkaantumisaste oli 68,7 (32,3) prosenttia. Korolliset nettovelat olivat 90,1 (34,2) miljoonaa euroa. Konsernin velkaantuneisuutta nostivat erityisesti yrityshankinnat, joiden rahavirtavaikutus oli yhteensä -36,9 (-8,4) miljoonaa euroa. Konserni maksoi lisäksi -4,0 (-0,5) miljoonaa euroa ehdollisia vastikkeita (yrityskauppojen lisäkauppahintoja).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 5,8 (11,8) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli 6,0 (13,6) prosenttia.

Rahoitusjärjestelyt

Pihlajalinna järjesteli velkarahoituksensa uudelleen vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Uusi vakuudeton viisivuotinen 120 miljoonan euron rahoitusjärjestely on tehty Danske Bankin ja Nordean kanssa. Rahoitus koostuu 50 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 70 miljoonan euron pitkäaikaisesta kertalyhenteisestä lainasta. Rahoitusjärjestelyyn sisältyy lisäksi mahdollisuus kasvattaa kokonaisrahoituksen määrää myöhemmin erillisillä rahoittajien lisäluottopäätöksillä 60 miljoonalla 180 miljoonaan euroon.

Rahoitusjärjestelyyn sisältyy tavanomaiset leverage- (nettovelan suhde pro forma käyttökatteeseen) ja gearing-rahoituskovenantit (nettovelkaantumisaste). Konserni täytti asetetut kovenanttiehdot 31.12.2018.

Konsernin toistaiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset pysyivät muuttumattomina. Tililimiittisopimusten irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Pihlajalinnalla oli tilikauden lopussa käyttämättömiä sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 39,0 miljoonaa euroa.

Yritysosot ja -myynnit sekä investoinnit

Hankinnan/myynnin kohde	Ajankohta	Toimiala	Kotipaikka
Terveyspalvelu Verso Oy, 100 % osakekannasta	12/2018	Työterveyspalvelut	Iisalmi
Hammashannu Oy, myyty 100 % osakekannasta (osa SYH-ketjua)	9/2018	Suunterveydenhoito	Turku
Anula Oy, 100 % osakekannasta	7/2018	Suunterveydenhoito	Hämeenlinna
Leaf Areena Oy, 100 % osakekannasta	6/2018	Liikuntakeskukset	Turku
Suomen Yksityiset Hammaslääkärit -ketju, 51 % osakekannasta	3/2018	Suunterveydenhoito	Useita
Doctagon Ab, 100 % osakekannasta (suunnattu osakeanti)	3/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut, työvoimapalvelut	Helsinki
Forever-liikuntakeskusketju, 70 % osakekannasta	2/2018	Liikuntakeskukset	Useita
Röntgentutka Oy, 50 % osakekannasta (aiempi omistus 50 %, vaiheittainen hankinta)	2/2018	Kuvantaminen	Tampere
Linnan Klinikka Oy, 100 % osakekannasta	2/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Hämeenlinna
Kymijoen Työterveys Oy, 100 % osakekannasta	2/2018	Työterveyspalvelut	Kotka
Salon Lääkintälaboratorio Oy (Sallab), 100 % osakekannasta	1/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Salo
Someron Lääkärikeskus Oy, 100 % osakekannasta	1/2018	Lääkärikeskustoiminta, työterveyspalvelut	Somero

Yhteenveto yrityshankinnoista on esitetty tilinpäätöstiedotteen taulukko-osassa.

Bruttoinvestoinnit, mukaan lukien yritysosot, olivat 101,7 (30,4) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, jotka muodostuivat kasvun vaatimista kehitys-, lisä- ja korvausinvestoinneista, olivat tilikaudella 9,9 (8,3) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen uusien yksiköiden avaamiseen olivat 12,4 (5,1) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit liittyen yritysjärjestelyihin olivat yhteensä 79,3 (17,0) miljoonaa euroa.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin liittyvät investointisitoumukset olivat noin 1,1 miljoonaa euroa.

Pihlajalinna rakennuttaa Laihialle välivuokrausmallilla uuden 60-paikkaisen ikäihmisten palvelukodin. Rakennuksen on tarkoitus valmistua syksyllä 2019. Uuden palvelukodin valmistuttua Pihlajalinna on sitoutunut ostamaan Laihian kunnalta myös asumispalvelutalon. Lisäksi Pihlajalinna on sitoutunut saneeraamaan kaksi pienempää jo ostamaansa hoitokotirakennusta.

Pihlajalinnan laajentuminen jatkuu riippumatta mahdollisen sote-uudistuksen siirtymisestä. Pihlajalinna kertoi tilikauden 2017 aikana suunnitelmastaan avata uusia yksiköitä kymmenelle uudelle paikkakunnalle vuoteen 2020 mennessä. Laajentuminen toteutetaan jatkossa lähinnä yritysostoilla ja kuntahankkeilla. Uusia leikkaustoimintayksiköitä ei avata vuoden 2019 aikana.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat

Pihlajalinna lisäsi omistusosuuttaan kuntayhtiöissä kesäkuussa 2018 ja omisti tilikauden lopussa 81 prosenttia Mäntänvuoren Terveys Oy:n ja Kolmostien Terveys Oy:n osakkeista sekä 90 prosenttia Jokilaakson Terveys Oy:n osakkeista. Lisäksi yhtiö allekirjoitti Kuusiokuntien kanssa ehdollisen kauppakirjan, jonka mukaan se nostaa omistusosuuttaan Kuusiolinna Terveys Oy:stä 97 prosenttiin vuoden 2018 loppuun mennessä. Kyseisen sopimuksen voimassaoloaika on kuitenkin jatkettu 15.3.2019 asti.

Pihlajalinna on maksanut tehdyistä osakekaupoista yhteensä 8,4 miljoonaa euroa. Kuusiolinna Terveys Oy:n osakkeiden kauppahinta on ehdollisen kauppakirjan mukaan 18,4 miljoonaa euroa.

Yhtiö	Pihlajalinnan omistus 1.1.2018	Pihlajalinnan omistus 31.12.2018	Nykyisen sopimuk- sen palvelutuotan- non alkamisvuosi	Sopimuksen kesto, vuotta
Jokilaakson Terveys Oy	51 %	90 %	sisäinen palvelutuotanto	sisäinen palvelutuotanto
Kuusiolinna Terveys Oy	51 %	51 % (kaupan voimaantulon jälkeen 97 %, kauppa tulee voimaan sen jälkeen kun osapuolet ovat allekirjoittaneet erillisen voimaantuloasiakirjan, sopimuksen voimassaoloaikaa jatkettu 15.3.2019 asti)	2016	10+5
Mäntänvuoren Terveys Oy	66 %	81 %	2016	10+5
Kolmostien Terveys Oy	71 %	81 %	2015	10+5

Muutokset konsernirakenteessa

Tilikaudella toteutettiin seuraavat konsernirakenteen muutokset:

Hoivakoti Nestori Oy sulautui Ikipihlaja Johanna Oy:hyn 1.5.2018 (sisaryhtiöfuusio).

Tampereen Röntgenkonsultit Oy sulautui Pihlajalinna Tampere Oy:hyn 30.11.2018 (tytäryhtiöfuusio).

Röntgentutka Oy sulautui Pihlajalinna Tampere Oy:hyn 1.12.2018 (tytäryhtiöfuusio).

Salon Lääkintälaboratorio Oy:n ja Someron Lääkäriasema Oy:n liiketoiminnat myytiin Pihlajalinna Turku Oy:lle 1.10.2018.

Doctagon Ab:n Helsingin toimipisteen liiketoiminta myytiin Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:lle 31.12.2018.

Tutkimus- ja kehitys

Aktivointikriteerit täyttäviä kehittämismenoja tilikaudella oli 1,3 (1,2) miljoonaa euroa.

Tilikaudella 2018 kehittämistoiminta keskittyi digitaalisten asiointipalveluiden ja mobiilipalveluiden jatkokehittämiseen ja käyttöönottoon kaikille asiakasryhmille. Muut valmistuneet hankkeet tilikaudella liittyivät sote-ulkoistusten kuntalaisten etäpalvelumalliin ja mobiiliratkaisuihin, työterveyshuollon kiinteähintaisten sopimusten toimintamalliin (työterveysportaali) sekä urheiluklinikka- ja sote-keskuskonsepteihin. Kehityksen painopistealueita olivat myös asiakkuusohjelma, tiedolla johtaminen sekä EU:n tietosuojasetus.

Henkilöstö

Tilikauden lopussa henkilöstön määrä oli 5 850 (4 753), lisäystä 1 097 henkilöä eli 23 prosenttia. Konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 868 (3 879), lisäystä 989 henkilöä eli 26 prosenttia. Konsernin työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 208,4 (175,4) miljoonaa euroa, kasvua 33,0 miljoonaa euroa eli 19 prosenttia.

Henkilöstömäärän kasvu johtui pääosin yrityshankinnoista sekä uusien toimipisteiden avauksista.

Pihlajalinna kävi tilikaudella kohdennettuja yhteistoimintaneuvotteluja tuotannollisista ja toiminnan uudelleenjärjestelystä johtuvista syistä. Niiden piirissä oli 372 työntekijää ja ne johtivat 31 työntekijän irtisanomiseen sekä työtehtävien lakkauttamiseen. Uusiin tehtäviin konsernissa työllistyi 57 henkilöä.

Muutokset johdossa ja johtoryhmä

Pihlajalinnan hallitus nimitti 14.3.2018 konsernin johtoryhmään seuraavat kymmenen (10) jäsentä:

Joni Aaltonen, toimitusjohtaja

Minna Elomaa, liiketoimintajohtaja, Etelä-Suomi

Tero Järvinen, liiketoimintajohtaja, Pohjanmaa
Teija Kulmala, liiketoimintajohtaja, Väli-Suomi
Ville Lehtonen, talous- ja rahoitusjohtaja
Siri Markula, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, 12.10.2018 saakka
Perttu Monthan, digitaalisen kehityksen johtaja, 11.12.2018 saakka
Sanna Määttänen, palvelu- ja tuotekehitysjohtaja
Pauliina Rannikko, henkilöstö- ja lakiasiaintoimintajohtaja, 14.12.2018 saakka
Pauli Waroma, markkinointi- ja viestintäjohtaja (viestintäjohtaja 1.12. alkaen)

Pihlajalinnan myyntijohtajaksi nimitettiin Stefan Wentjärvi. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 1.9.2018.

Pihlajalinnan lakiasiaintoimintajohtajaksi nimitettiin Marko Savolainen. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 14.12.2018.

Yhtiön hallitus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.4.2018 päätettiin, että hallitukseen kuuluu kahdeksan (8) jäsentä. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin uudelleen Timo Everi, Leena Niemistö, Jari Sundström, Seija Turunen ja Mikko Wirén sekä uusina jäseninä Matti Bergendahl, Kati Sulin ja Gunvor Kronman.

Yhtiökokous valitsi Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Matti Bergendahlin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen nimittämät valiokunnat

Tarkastusvaliokunta: Seija Turunen (puheenjohtaja), Matti Bergendahl, Leena Niemistö ja Kati Sulin
Palkitsemisvaliokunta: Mikko Wirén (puheenjohtaja), Timo Everi, Gunvor Kronman ja Jari Sundström

Yhtiökokouksen nimittämä osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Pihlajalinna Oyj:n neljä suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa nimittivät 26.9.2018 osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Jari Eklund, yhtiöryhmän johtaja ja hallitusten jäsen, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö (puheenjohtaja)
- Mikko Wirén, toimitusjohtaja, MWW Yhtiö Oy
- Antti Kuljukka, toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
- Hanna Hiidenpalo, johtaja, sijoitukset, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 muutti nimitystoimikunnan työjärjestystä 2. kohdan toisen kappaleen osalta. Kyseinen kappale kokonaisuudessaan on julkaistu 5.4.2018 Pihlajalinna Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätökset -tiedotteessa.

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pysyvät ennallaan ja niitä maksetaan seuraavasti: kokopäivätoimiselle puheenjohtajalle 250 000 euroa, varapuheenjohtajalle 48 000 euroa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Tilintarkastus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 5.4.2018 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab tilikaudelle 1.1. - 31.12.2018. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii Lotta Nurminen, KHT.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pihlajalinna hankki Doctagon Ab:n koko osakekannan suunnatulla annilla maaliskuussa 2018. Suunnatussa osakeannissa Doctagon Ab:n kauppahinta 30 105 000 euroa maksettiin Pihlajalinna Oyj:n osakkeilla. Suunnatussa osakeannissa tarjottiin merkittäväksi 2 006 989 uutta osaketta 15,00 euron osakekohtaiseen merkintähintaan. Uusien osakkeiden määrä vastasi noin kymmentä prosenttia Pihlajalinna Oyj:n kaikista osakkeista ennen uusien osakkeiden antamista. Pihlajalinna Oyj:n osakkeiden lukumäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 22 620 135 osaketta. Osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 14.3.2018.

Pihlajalinna Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli tilikauden lopussa 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 22 620 135 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja, ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja yhtiön muuhun varojen jakoon. Yhtiöllä oli tilikauden lopussa 13 372 (12 489) osakkeenomistajaa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita. Luettelo suurimmista omistajista on nähtävissä yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi.

Osakkeen kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingin päälliställä on PIHLIS. Pihlajalinna Oyj on luokiteltu markkina-arvoltaan keskiuureksi yhtiöksi toimialana Terveystieteiden tutkimus ja lääketieteellinen tutkimus.

Osaketiedot	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Määrä kauden lopussa, kpl	22 620 135	20 613 146	22 620 135	20 613 146
Määrä kaudella keskimäärin, kpl	22 620 135	20 613 146	22 224 236	20 613 146
Osakkeen ylin kurssi, euroa	11,06	16,40	15,28	18,42
Osakkeen alin kurssi, euroa	8,56	12,60	8,56	12,60
Osakkeen keskimurssi, euroa*	9,56	14,45	12,18	16,30
Osakkeen päätöskurssi, euroa	8,62	13,34	8,62	13,34
Osakevaihto, 1 000 kpl	830	1 617	6 182	5 189
Osakevaihto, %	3,7	7,9	27,8	25,2
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	195,0	274,0	195,0	274,0

* kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Hankkiminen voidaan toteuttaa suunnattuna. Valtuutuksen enimmäismäärä on 2 061 314 osaketta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 asti.

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2018 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus oikeuttaa toteuttamaan annin suunnattuna. Valtuutuksen enimmäismäärä on 3 091 971 osaketta. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 asti.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Pihlajalinna arvioi vuosittain riskejä ja tavoitteena on riskien minimointi ja parempi ennakointi.

Poliittinen päätöksenteko ja julkisen sektorin rakennemuutokset kohdistuvat myös sosiaali- ja terveystalouteen ja voivat vaikuttaa suoraan tai välillisesti konsernin liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin. Mahdollisen sote-uudistuksen tulevat kokonaisvaikutukset sekä mahdolliset muut muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ovat vaikeasti ennustettavissa. Uudistukset saattavat vaikeuttaa konsernin toimintaa joillain sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toimialoilla, mutta toisaalta konsernin laaja-alainen toiminta eri toimialoilla saattaa osittain tasata muutosten vaikutuksia. Konserni seuraa tarkasti poliittisia päätöksentekoprosesseja.

Edellä mainitun lisäksi julkisiin hankintoihin liittyy riski mahdollisista valituksista ja oikeudenkäynneistä. Lisäksi nykyisten merkittävimpien asiakkuuksien ja sopimusten jatkumiseen liittyy riskejä etenkin pitkällä aikavälillä.

Konsernin sosiaali- ja terveystaloutien kokonaisulkoistussopimusten vuosittainen kannattavuus voi tarkentua viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilinpäätöshetkellä.

Lisäksi liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät uusien toimipisteiden avaamiseen, yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen sekä riskeihin, jotka liittyvät verotukseen sekä pätevän johdon sitouttamiseen ja rekrytointeihin.

Konsernin pääyhtiöissä alkoi keväällä 2017 verotarkastus. Tuloverotuksen (EVL) osalta verotarkastus on suoritettu loppuun seuraamuksitta. Muilta osin verotarkastus on vielä kesken.

Konsernilla on myyntisaamisissaan yhteensä 3,6 (2,5) miljoonaa euroa olennaisesti viivästyneitä maksuja merkittävältä asiakkaalta. Pihlajalinna on allekirjoittanut ehdollisen sopimuksen, jossa on sovittu myös näiden saatavien maksusta. Konsernin johto arvioi, että asiakas tulee suorittamaan saatavat täysimääräisesti.

Konsernilla on muissa saamisissaan yhteensä 2,4 miljoonaa euroa kunnittain arvioituja julkisen erikoissairaanhoidon kustannuskertymien palautuksia. Konsernin johto katsoo, että palvelusopimusten perusteella kustannuskertymien palautukset kuuluvat Pihlajalinnalle, koska ne ovat kertyneet Pihlajalinnan palvelutuotannon ja kustannusvastuun ajalta.

Tilikauden 2018 lopussa Pihlajalinnan taseessa oli 169,9 (103,9) miljoonaa euroa liikearvoa. Pihlajalinna testaa vuosittain ja tarvittaessa kvartaaleittain, että liikearvon kirjanpitoarvo ei ylitä käypää arvoa. Tilikauden aikana Pihlajalinna ei ole havainnut viitteitä siitä, ettei kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä olisi kerrytettävissä. Mikäli Pihlajalinnan tulos ja kasvukehityksessä tapahtuu muutoksia alaspäin, tämä voi johtaa liikearvon arvonalentumiseen. Se voi vaikuttaa epäedullisesti Pihlajalinnan liiketoiminnan tulokseen ja omaan pääomaan.

Lisätietoja Pihlajalinna riskeistä ja riskienhallinnasta esitetään Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja Selvityksessä muista kuin taloudellisista tiedoista, jotka julkaistaan viikolla 11. Lisätietoja rahoitusriskeistä ja niiden hallinnasta esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 25 Rahoitusriskien hallinta. Tilinpäätös julkaistaan osana vuosikertomusta yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi viikolla 11.

Riskienhallinta

Pihlajalinna pyrkii riskienhallinnassaan mahdollisimman järjestelmälliseen toimintaan osana normaaleja liiketoimintaprosesseja. Konserni panostaa lisäksi laatujärjestelmiin sekä työturvallisuus- ja työterveysriskien hallintaan. Pihlajalinnan riskienhallintapolitiikassa määritellään ja luokitellaan konsernin riskit sekä kuvataan riskienhallinnan tavoitteet. Lisäksi määritellään riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet ja toimitatavat sekä vastuut.

Sisäinen riskiraportointi sisältyy säännölliseen liiketoiminnan raportointiin sekä liiketoiminnan suunniteluun ja päätöksentekoon. Sidosryhmille keskeisistä riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti.

Konsernin riskienhallinnassa on käytössä kokonaisvaltainen riskienhallinnan (Enterprise Risk Management) järjestelmä ja prosessi. Riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan epävarmuutta, joka liittyy konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategian toteuttamiseen. Esimerkki tästä ovat yhteiskunnalliset rakenteelliset muutokset.

Operatiiviset riskit ovat riskejä, jotka aiheutuvat ulkoisista tekijöistä, teknologiasta, henkilöstön, organisaation tai prosessien toiminnasta. Näitä riskejä käsitellään esimerkiksi seuraamalla järjestelmällisesti kilpailutilannetta ja reagoimalla sen muutoksiin.

Taloudellisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät konsernin taloudelliseen tilanteeseen, kuten kannattavuuteen, rahoitusprosessien toimivuuteen ja verotukseen.

Vahinkoriskit koskevat onnettomuuksia tai muita vahinkoja, jotka voivat kohdistua konsernin omaisuuteen, henkilökuntaan, asiakkaisiin, sidosryhmiin tai ympäristöön. Yhtiöllä on vastuu- ja potilasvakuutus yhtiön oman henkilökunnan aiheuttamia mahdollisia hoitovirheitä varten.

Riskiluokkia yhdistää maineriski, joka voi vaikuttaa konsernin brändien tai koko konsernin maineeseen.

Pihlajalinnan riskienhallinnan tavoitteena on edistää konsernin strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttamista, omistaja-arvoa, konsernin liiketoiminnan tuloksellisuutta ja vastuullisten toimintatapojen toteutumista. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan, että yhtiön liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnetaan, niitä arvioidaan ja seurataan.

Vastuu riskienhallinnasta on konserni- ja liiketoimintajohdolla raportointivastuiden mukaisesti. Lisäksi riskienhallinnan asiantuntijat ohjaavat ja kehittävät konsernin riskienhallintaa. Myös jokaisen Pihlajalinnassa työskentelevän pitää tuntea ja hallita oman vastualueensa riskit.

Liputusilmoitukset

Tilikauden aikana Pihlajalinna vastaanotti seuraavat arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaiset liputusilmoitukset:

Kauppapäivä	Osakas	Raja	Omistus yhteensä, %	Osakkeita liputus-hetkellä
26.9.2018	Fennia-konserni (Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia)	Yli 10 %	10,02 %	2 265 586
24.5.2018	Fennia-konserni (Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia)	Yli 5 %	6,03 %	1 364 252
14.3.2018	LähiTapiola-ryhmä (LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö)	Alle 25 %	23,76 %	5 375 350
15.2.2018	LähiTapiola-ryhmä (LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö)	Yli 25 %	26,07 %	5 373 026

Kannustinjärjestelmät

Pihlajalinna Oyj:n hallituksen 14.5.2018 hyväksymä osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinohjelma yhtiön avainhenkilöille raukesi, sillä koko ohjelman toteutumisen edellyttämää oikaistua liikevoittoa ei saavutettu. Kannustinohjelman perusteella ei makseta palkkioita.

Palkkioiden maksaminen ohjelmasta olisi edellyttänyt, että oikaistun liikevoiton toteutuma vuodelta 2018 olisi ollut yhtiön 14.5.2018 voimassa olleen ohjeistuksen mukainen.

Yhtiöllä ei tilikaudella ollut käytössä hallitusta koskevia osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä.

Kausivaihtelu

Pihlajalinnan liiketoimintaan vaikuttaa tietty kausiluonteisuus. Pihlajalinnan sote-kokonaisulkoistuksiin ja muuhun kiinteähintaiseen laskutukseen liittyy tasainen liikevaihdon tuloutus ajan kuluessa. Kesälomakausina, erityisesti heinäkuussa, tällaisiin sopimuksiin liittyvät henkilöstökustannukset pienenevät ja kannattavuus paranee pääosin palkkojen jaksotusten johdosta. Toisaalta taas Pihlajalinnan yksityis- ja yritysasiakkaiden palvelukysyntä on alhaisempi ja kannattavuus heikompi lomakausina, erityisesti heinä-elokuussa ja joulukuussa. Vuosineljänneksen tasolla kausiluonteisuus on historiallisesti vaikuttanut vuoden kolmannen neljänneksen kannattavuutta parantavasti.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus esittää, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,10 euroa osakkeelta.

Laskelma emoyhtiön jakokelpoisista varoista:

Euroa	31.12.2018
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	183 190 483,50
Voitto edellisiltä tilikausilta	24 125 933,46
Tilikauden voitto	51 578,66
Aktivoidut kehittämismenot	-1 281 316,43
Yhteensä	206 086 679,19

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on tilinpäätöshetkellä 22 620 135, joten osingon kokonaismäärä olisi 2 262 013,50 euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,17 euroa. Ehdotettu osinko 0,10 euroa on 58,1 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Pihlajalinna Oyj:n varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 4.4.2019 Tampereella. Hallitus päättää yhtiökokouskutsusta ja sen sisältämistä esityksistä myöhemmin.

Vuosikertomus 2018, johon sisältyvät hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös, julkaistaan yhtiön sijoitajasivuilla investors.pihlajalinna.fi viikolla 11.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Pihlajalinna Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta toimitti yhtiön hallitukselle ehdotuksensa varsinaiselle yhtiökokoukselle 2019.

Hallituksen jäsenten lukumäärä ja kokoonpano:

Nimitystoimikunta ehdottaa Pihlajalinna Oyj:n 4.4.2019 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistettaisiin seitsemän nykyisen kahdeksan sijaan.

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen nykyisistä jäsenistä Leena Niemistö, Kati Sulin, Seija Turunen ja Mikko Wirén valitaan uudelle toimikaudelle. Nimitystoimikunta ehdottaa myös, että uusiksi hallituksen jäseniksi valitaan Mika Manninen ja Hannu Juvonen sekä Matti Jaakola.

Mika Manninen (s. 1975, KTM) kuuluu Fennia-konsernin johtoryhmään ja toimii konsernin talousjohtajana. Hän on aiemmin toiminut Fennia-konsernin riskienhallintajohtajana 2015–2017. Mannisella on yli kymmenen vuoden kokemus pankkialalta eri tehtävistä 2001–2015.

Hannu Juvonen (s. 1955, LL, erik. lääk, MBA) toimi viimeksi Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin johtajana 2016–2018 sekä johtotehtävissä Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa 2013–2016 ja Itä-Savon sairaanhoitopiirissä 2009–2012. Tätä aiemmin hän on toiminut lisäksi Korona Invest Oy:n sijoitusjohtajana 2007–2009 sekä Pfizer Oy:ssä asiantuntijana ja yhteiskuntasuhde- ja viestintäjohtajana 2000–2006. Päätoiminen yksityislääkäri hän oli 1990–2000. Työtehtäviinsä liittyen hänellä on kokemusta monien yhtiöiden ja muiden yhteisöjen hallitustyöskentelystä.

Matti Jaakola (s. 1955, KTM) on toiminut pitkään kansainvälisten ja kotimaisten yritysten markkinointi- ja johtotehtävissä. Tällä hetkellä hän toimii kahden suomalaisen teollisyhtiön hallituksen puheenjohtajana sekä ulkomaisen metsäteollisuusalan yrityksen hallituksen jäsenenä. Lisäksi hän on ollut osakkaana CV Group Oy:ssä vuodesta 2012 ja toiminut CapWell Oy:n toimitusjohtajana vuodesta 2006. Jaakola on toiminut toimitusjohtajana Georgia-Pacific Corporation:ssä Pohjois-Euroopan alueella ja Henkel KGaA:ssa Pohjoismaissa sekä Metsä Groupissa eri johtotehtävissä. Jaakolalla on laajaa kokemusta hallitustyöskentelystä kotimailla ja ulkomailla, ja hän on osallistunut keskeisten toimialajärjestöjen hallintoon.

Nykyisten jäsenten henkilö- ja luottamustehtävät on esitetty yhtiön sijoittajasivuilla osoitteessa investors.pihlajalinna.fi/corporate-governance/board-of-directors.

Nimitystoimikunta ehdottaa lisäksi, että yhtiökokous valitsee Mikko Wirénin hallituksen puheenjohtajaksi ja Leena Niemistön hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen jäsenten palkkiot:

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa, että muut hallituksen palkkiot pysyvät ennallaan, paitsi hallituksen varapuheenjohtajan palkkiota alennetaan, ja että yhtiökokouksessa valittaville hallituksen jäsenille maksetaan vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen päättyvältä toimikaudelta seuraavat vuosipalkkiot: kokopäivätoimiselle hallituksen puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 36 000 euroa vuodessa ja muille jäsenille 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa. Lisäksi korvataan hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Yllä olevat ehdotukset sisältyvät myös varsinaisen yhtiökokouksen kutsuun, joka julkaistaan myöhemmin.

Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat:

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Kolmostien Terveys Oy:stä sopimalla ostavansa 15 % yhtiön osakkeista helmikuun 2019 lopussa. Kaupan jälkeen Parkanon kaupungin omistusosuus yhtiössä on 4 % ja Pihlajalinnan 96 %.

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätöstiedote on laadittu IFRS-standardien mukaisesti ja sen laadinnassa on noudatettu IAS 34 -standardin (Osavuositarkastukset) vaatimuksia. Tilinpäätöstiedotteessa julkaistut tiedot perustuvat tilintarkastettuun tilinpäätökseen vuodelta 2018. Kaikki luvut ovat pyöristettyjä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summasta. Tunnus- ja muutosluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulu- jen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

Pihlajalinnan segmenttiraportointi muuttui toimintarakenteen uudistamisen johdosta. Vuoden 2018 alusta Pihlajalinnan toimintasegmenttejä ovat maantieteelliset liiketoiminta-alueet, jotka yhdistetään yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi.

Pihlajalinna raportoi segmenttitietoinaan vuonna 2018 konsernitason luvut, jolloin vertailutietoina esitetään vuoden 2017 konsernitason luvut. Pihlajalinna raportoi lisäksi vuonna 2018 liikevaihtonsa liiketoiminta-alueittain ja asiakasryhmittäin IFRS 15 myyntituottojen jaottelun vaatimusten mukaisesti.

Tilinpäätöstiedote on laadittu niiden voimassaolevien IFRS-standardien mukaisesti, jotka Euroopan unionissa on hyväksytty sovellettaviksi. Tilinpäätöstiedote on laadittu noudattaen 31.12.2018 tilinpäätöksen laatimisperiaatteita ottaen huomioon 1.1.2018 sovellettaviksi tulleet uudet tai muutetut standardit tai tulkin- nat.

Uusien lääkärikeskusten magneettikuvantamislaitteiden osalta konserni otti käyttöön 1.1.2018 suoriteyksi- köihin perustuvan poistomenetelmän (units-of-production method), jossa poistojen määrä perustuu kysei- sillä laitteilla aikaansaatuu tuotokseen. Muiden konsernin koneiden ja kaluston osalta konserni soveltaa edelleen suunnitelman mukaisia tasapoistoja. Kuvantamiskapasiteetin käyttöaste on uuden toimipisteen ensimmäisinä vuosina matala, jolloin suoriteyksiköihin perustuva menetelmä kuvaa tarkemmin kyseisten magneettikuvauslaitteiden tosiasiallista taloudellista kulumista.

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat sekä pe- rustelut niiden esittämiseksi on sisällytetty tilinpäätöstiedotteen taulukko-osaan.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin käyttöönotolla ei ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan eikä Pihlajalinnan soveltamiin tuloutuskäytäntöihin. Standardi kuitenkin lisäsi liikevaihdosta esi- tettävien tietojen määrää. Pihlajalinna on esittänyt 1.1.2018 alkaen konsernin liikevaihdon jakauman liike- toiminta-alueittain ja asiakasryhmittäin.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin käyttöönoton johdosta Pihlajalinna on tarkentanut luottotappioi- den kirjanpitokäsittelymalliaan vastaamaan standardin vaatimuksia. Odotettujen luottotappioiden kirjaami- nen tapahtuu jo sopimuksen alussa. Käyttöönotolla ei ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan eikä muutoksella ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen.

Tulevien IFRS-standardien vaikutukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset

Muutoksen luonne

IFRS 16 -standardi otetaan käyttöön 1.1.2019 ja se korvaa IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. Uuden standardin myötä lähes kaikki vuokrasopimukset tullaan merkitsemään vuokralle ottajan taseeseen, sillä operatiivisia vuokrasopimuksia ja rahoitusleasingsopimuksia ei enää erotella vaan kirjataan omaisuuserä (oikeus käyttää vuokrattua hyödykettä) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset.

Käyttöoikeusomaisuuserät esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja vuokrasopimusvelka esitetään rahoitusvelkana. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenuun ja poistetaan omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserään sovelletaan IAS 36 – Omaisuuserien arvonalentuminen -standardia. Vuokrasopimusvelka arvostetaan alun perin tulevaisuudessa maksettavia vuokria vastaavaan nykyarvoon. Myöhemmillä kausilla vuokrasopimusvelan arvostamiseen sovelletaan efektiivisen koron menetelmää, jonka mukaisesti vuokrasopimusvelka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun ja korkokulu jaksotetaan vuokra-ajalle. Standardi sallii vuokralle ottajan sisällyttävän myös muut kuin vuokrasopimukseksi luokiteltavat sopimuksen osat (tyypillisesti palveluita) osaksi vuokrasopimusvelkaa.

Pihlajalinna on loppuvuoden 2018 aikana käynyt läpi kaikki vuokrausjärjestelynsä IFRS 16:n mukaisten uusien laskentasääntöjen valossa. Läpikäynnin mukaan suurin osa Pihlajalinnan vuokrajärjestelyistä on toimitilavuokrasopimuksia. Muut kartoitetut vuokrajärjestelyt liittyvät maa-alueisiin sekä koneisiin ja kalustoon (liikuntalaitteet, kliniset laitteet, autot ja muut laitteet).

Pihlajalinna soveltaa standardin tarjoamaa helpotusta olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuserää ja vastaavaa vuokrasopimusvelkaa sellaisista omaisuuseristä, joiden vuokra-aika on 12 kuukautta tai vähemmän, tai jotka ovat vähäarvoisia. Vähäarvoisia omaisuuseriä ovat mm. IT-laitteet ja toimistokalusteet. Lisäksi vuokrausjärjestelyjen käsittelyn helpottamiseksi Pihlajalinna ei erota palvelukomponentteja vuokrasopimuksista vaan käsittelee koko sopimuksen konsernitilinpäätöksessään vuokrasopimuksena.

Suurin osa Pihlajalinnan vuokrajärjestelyistä on pitkiä määräaikaisia toimitilavuokrasopimuksia. Toistaiseksi voimassaolevista vuokrajärjestelyistä, joissa on lyhyt irtisanomisaika, Pihlajalinna arvioi todennäköisen vuokra-ajan. Näiden arvioiden tekemisessä joudutaan käyttämään merkittävästi johdon harkintaa.

Standardin käyttöönotto ei vaikuta konsernin ulkoisen rahoitusjärjestelyn kovenanttilaskentaan. Lainapankkien kanssa jatketaan kovenanttien laskentaa alkuperäisen rahoitusjärjestelyn vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Siirtymäsuunnitelma

Pihlajalinna ottaa IFRS 16 –standardin käyttöön täysin takautuvasti eli oikaisee vuoden 2018 luvut IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet –standardin mukaisesti. Pihlajalinna julkaisee ennen osavuosikatsauksen 1.1. – 31.3.2019 julkaisemista tiedotteen, jossa esitetään oikaisut taloudellisiin tietoihin jokaiselta aiemmalta raportointikaudelta 2018.

Alustavat tiedot standardin käyttöönoton määrällisistä vaikutuksista

Konsernin taseessa esitetään seuraavat alustavat vuokrasopimukseen liittyvät määrät, miljoonaa euroa:

	2018 Vanhat IAS 17 mukaiset sopimukset	2018 Uudet IFRS 16 mukaiset sopimukset	2018 IFRS 16 yhteensä
VARAT			
Aineelliset hyödykkeet			
Käyttöoikeusomaisuuserät			

Maa-alueet		1,7	1,7
Toimitilat	28,2	80,5	108,7
Koneet ja kalusto	1,0	1,1	2,1
Käyttöoikeusomaisuuserät yhteensä	29,3	83,2	112,5
Laskennallinen verosaaminen	0,3	0,3	0,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset			
Lyhytaikaiset edelleenvuokraussopimukset	0,0	0,2	0,2
VARAT YHTEENSÄ (IFRS 16 vaikutus)	29,5	83,6	113,2
OMA PÄÄOMA			
Kertyneet voittovarot			
Kumulatiivinen oikaisu 1.1.2018 kertyneisiin voitto varoihin	-0,7	-0,7	-1,5
Vaikutus tilikauden tulokseen	-0,3	-0,3	-0,6
Yhteensä	-1,0	-1,0	-2,0
VELAT			
Laskennallinen verovelka	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Vuokrasopimusvelat	27,1	72,6	99,7
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Vuokrasopimusvelat	3,4	12,1	15,5
Vuokrasopimusvelat yhteensä	30,5	84,7	115,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ (IFRS 16 vaikutus)	29,5	83,6	113,2

Konsernin tuloslaskelmassa esitetään seuraavat alustavat vuokrasopimukseen liittyvät määrät, miljoonaa euroa:

	2018 Vanhat IAS 17 mukaiset sopimukset	2018 Uudet IFRS 16 mukaiset sopimukset	2018 IFRS 16 yhteensä
TULOSLASKELMA			
Liiketoiminnan muut tuotot			
Vuokratuotot edelleenvuokraussopimuksista		-0,2	-0,2
Liiketoiminnan muut kulut (vuokrien oikaisu)	4,4	13,7	18,2
IFRS 16 vaikutus käyttökatteeseen	4,4	13,6	18,0
Poistot ja arvonalentumiset			
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot			
Maa-alueet		-0,3	-0,3
Toimitilat	-3,1	-12,0	-15,1
Koneet ja kalusto	-0,6	-0,5	-1,1
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot yhteensä	-3,8	-12,7	-16,5
IFRS 16 vaikutus liikevoittoon	0,7	0,9	1,5
Rahoitustuotot			
Korkotuotot edelleenvuokraussopimuksista		0,0	0,0
Rahoituskulut			
Korkokulut käyttöoikeusomaisuuseristä	-1,0	-1,3	-2,3
Tuloverot			
Laskennallisen veron muutos	0,1	0,1	0,1
IFRS 16 vaikutus tilikauden tulokseen	-0,3	-0,3	-0,6

Liiketoiminnan rahavirrat kasvavat ja rahoituksen rahavirrat pienentyvät arviolta 41 miljoonaa euroa, koska vuokrasopimusvelan lyhennykset ja uudet vuokrasopimusvelat luokitellaan rahoituksen rahavirroiksi.

Muilla tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevilla uusilla tai muutetuilla standardeilla sekä tulkinnoilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätöksiin.

Taulukko-osa 1.1.–31.12.2018

Tilinpäätöstiedote perustuu tilintarkastettuun tilinpäätökseen 2018.

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018 12 kk	2017 12 kk
Liikevaihto	127,0	107,9	487,8	424,0
Liiketoiminnan muut tuotot	1,9	1,2	4,3	2,3
Materiaalit ja palvelut	-48,1	-43,4	-189,2	-175,5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-53,3	-44,9	-208,4	-175,4
Liiketoiminnan muut kulut	-16,8	-12,7	-63,4	-42,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,1	0,0	0,3
Käyttökate (EBITDA)	10,6	8,1	31,2	33,3
Poistot ja arvonalentumiset	-4,7	-3,6	-18,4	-14,2
Liikevoitto (EBIT)	6,0	4,6	12,8	19,1
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,1	0,2
Rahoituskulut	-0,8	-0,5	-3,0	-1,9
Tulos ennen veroja	5,2	4,1	10,0	17,4
Tuloverot	-1,4	-0,6	-2,8	-3,4
Tilikauden tulos*	3,8	3,5	7,1	14,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	3,8	3,5	7,1	14,1
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	2,7	2,4	3,8	9,5
Määräysvallattomille omistajille	1,1	1,1	3,3	4,6
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta las- kettu osakekohtainen tulos (euroa)				
Laimentamaton ja laimennettu	0,12	0,12	0,17	0,46

* Konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eriä

Konsernin tase

milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	72,6	61,9
Liikearvo	169,9	103,9
Muut aineettomat hyödykkeet	22,9	16,6
Osuudet osakkuusyhteisöissä	0,0	3,0
Muut sijoitukset	0,1	0,1
Muut saamiset	1,8	1,6
Laskennalliset verosaamiset	3,7	2,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä	271,1	189,3
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	2,5	2,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset	37,9	24,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	1,7	1,1
Rahavarat	36,3	37,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä	78,4	64,3
Varat yhteensä	349,5	253,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	116,5	87,9
Kertyneet voittovarot	1,5	2,8
Tilikauden tulos	3,8	9,5
	121,9	100,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	9,3	5,6
Oma pääoma yhteensä	131,2	105,9
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset rovelat	6,0	5,5
Rahoitusvelat	122,8	66,3
Muut pitkäaikaiset velat	1,5	1,7
Varaukset	0,3	0,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä	130,6	74,3
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	79,5	61,8
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat rovelat	1,9	1,3
Rahoitusvelat	6,4	10,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	87,8	73,4
Velat yhteensä	218,4	147,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	349,5	253,6

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarat		
Oma pääoma 1.1.2017	0,1	87,9	9,7	3,2	101,0
Tilikauden tulos			9,5	4,6	14,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			9,5	4,6	14,1
Osingonjako			-3,2	-1,7	-4,8
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-3,2	-1,7	-4,8
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa			-3,8	-0,2	-4,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa				-0,4	-0,4
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-3,8	-0,6	-4,4
Oma pääoma 31.12.2017	0,1	87,9	12,3	5,6	105,9

Oma pääoma 31.12.2017	0,1	87,9	12,3	5,6	105,9
IFRS 15 käyttöönotto			0,0		0,0
IFRS 9 käyttöönotto			0,0		0,0
Oma pääoma 1.1.2018	0,1	87,9	12,3	5,6	105,9
Tilikauden tulos			3,8	3,3	7,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			3,8	3,3	7,1
Suunnattu osakeanti		28,6			28,6
Osingonjako			-3,6	-1,2	-4,8
Sijoitukset konserniyhtiöihin				2,4	2,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		28,6	-3,6	1,2	26,1
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa			-7,2	-0,8	-8,0
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset yhteensä			-7,2	-0,8	-8,0
Oma pääoma 31.12.2018	0,1	116,5	5,3	9,3	131,2

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018 12 kk	2017 12 kk
Liiketoiminnan rahavirta				
Myynnistä saadut maksut	126,0	105,4	486,1	423,8
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	0,7	0,8	1,9	1,5
Maksut liiketoiminnan kuluista	-104,5	-89,0	-455,2	-386,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	22,2	17,3	32,8	39,3
Saadut korot	0,0	0,0	0,1	0,2
Maksetut verot	-1,6	-0,8	-5,5	-4,6
Liiketoiminnan nettorahavirta	20,6	16,5	27,4	34,9
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5,1	-4,2	-19,6	-10,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot ja ennakkomaksut	0,0	0,1	0,4	0,2
Muiden sijoitusten muutos	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Lainasaamisten muutos		0,3		0,3
Saadut osingot	0,0		0,0	0,1
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintatietojen rahavaroilla	-7,2	0,1	-41,0	-8,9
Tytäryritysten luovutukset vähennettynä luovutushetken rahavaroilla			0,1	
Investointien nettorahavirta	-12,3	-3,8	-60,1	-18,5
Rahoituksen rahavirta				
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset ja sijoitukset	0,0	-1,1	-6,4	-4,0
Lainojen nostot	10,0		121,5	14,5
Lainojen takaisinmaksut	-7,1	-1,1	-72,1	-6,4
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,9	-0,8	-3,4	-3,2
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-0,7	-0,4	-2,6	-1,8
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-0,9		-5,0	-5,9
Rahoituksen nettorahavirta	0,4	-3,4	31,9	-6,9
Rahavarojen muutos	8,7	9,3	-0,8	9,5
Rahavarat kauden alussa	27,6	27,8	37,1	27,5
Rahavarat kauden lopussa	36,3	37,1	36,3	37,1

Konsernin vastuut

milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinnitetty panttivelkakirjat	1,3	1,3
Takaukset	0,3	3,1
Vuokravakuustalletukset	1,8	1,6
Muut vastuut		
Leasing- ja vuokravastuut	86,5	50,1

Pihlajalinna on allekirjoittanut Kuusiokuntien kanssa ehdollisen kauppakirjan, jonka mukaan se nostaa omistusosuuttaan Kuusiolinna Terveys Oy:stä 97 prosenttiin. Kuusiolinna Terveysten osakkeiden kauppahinta on ehdollisen kauppakirjan mukaan 18,4 miljoonaa euroa. Kyseisen sopimuksen voimassaoloaika on jatkettu 15.3.2019 asti.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin liittyvät investointisitoumukset ovat noin 1,1 miljoonaa euroa.

Pihlajalinna rakennuttaa Laihialle välivuokrausmallilla uuden 60-paikkaisen ikäihmisten palvelukodin. Rakennuksen on tarkoitus valmistua syksyllä 2019. Uuden palvelukodin valmistuttua Pihlajalinna on sitoutunut ostamaan Laihian kunnalta myös asumispalvelutalon. Lisäksi Pihlajalinna on sitoutunut saneeraamaan kaksi pienempää jo ostamaansa hoitokotirakennusta.

Lähipiiriliiketoimet

milj. euroa	2018	2017
Johdon avainhenkilöt		
Maksetut vuokrat	1,0	1,1
Ostetut palvelut	1,2	1,3
Ostovelat	0,1	0,1
Osakkuus- ja yhteisyritykset		
Myydyt palvelut		0,0
Ostetut palvelut	0,0	1,0
Saadut vuokrat	0,0	0,2
Saadut korot ja provisiot		0,1
Saadut osingot		0,1
Ostovelat		0,1

Aineellisten hyödykkeiden muutokset

milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Hankintameno kauden alussa	93,1	69,6
Lisäykset	17,0	22,8
Liiketoimintojen yhdistäminen	5,2	2,9
Siirrot erien välillä	0,4	0,3
Vähennykset	-1,0	-2,4
Hankintameno kauden lopussa	114,6	93,1
Kertyneet poistot kauden alussa	-31,2	-24,1
Tilikauden poistot	-11,3	-9,0
Siirrot erien välillä	-0,3	-0,3
Vähennysten kertyneet poistot	0,7	2,1
Kertyneet poistot kauden lopussa	-42,1	-31,2
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	72,6	61,9

Aineettomien hyödykkeiden muutokset

milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Hankintameno kauden alussa	137,8	120,7
Lisäykset	5,4	3,0
Liiketoimintojen yhdistäminen	74,2	14,1
Siirrot erien välillä	0,1	
Hankintameno kauden lopussa	217,4	137,8
Kertyneet poistot kauden alussa	-17,3	-12,1
Tilikauden poistot	-7,1	-5,2
Siirrot erien välillä	-0,1	
Kertyneet poistot kauden lopussa	-24,5	-17,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	192,8	120,5

Hankitut liiketoiminnot yhteenlaskettuna

Tilikauden 2018 hankinnat (Salon Lääkintälaboratorio Oy, Someron Lääkäriasema Oy, Kymijoen Työterveys Oy, Linnan Klinikka Oy, Röntgentutka Oy, noin 70 % Forever-liikuntakeskusketjusta, Doctagon Ab, noin 51 % SYH-konsernista, Leaf Areena Oy, Anula Oy ja Terveyspalvelu Verso Oy) ja aiempien alustavina esitettyjen hankintamenojen päivitys sekä Hammashannu Oy:n myynti on esitetty alla olevassa taulukossa yhteenlaskettuna, koska ne eivät yksittäin tarkasteltuna ole olennaisia.

milj. euroa	1-12/2018
Alustava vastike:	
Käteinen raha	43,0
Liikkeelle laskettujen osakkeiden arvo	28,6
Ehdollinen vastike	0,1
Kokonaishankintameno	71,7
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:	
Aineelliset hyödykkeet	5,2
Aineettomat hyödykkeet	8,1
Muut sijoitukset	0,1
Laskennallinen verosaaminen	0,3
Vaihto-omaisuus	0,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	8,4
Rahavarat	6,2
Varat yhteensä	28,5
Laskennallinen verovelka	-1,5
Korolliset rahoitusvelat	-4,8
Muut velat	-11,6
Velat yhteensä	-17,9
Alustava nettovarallisuus	10,6
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	71,7
Aiempi omistus käypään arvoon arvostettuna	4,0
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus hankinnasta	0,9
Hankittujen kohteiden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-10,6

Alustava liikearvo	66,0
Rahana maksettu kauppahinta:	43,0
Hankittujen kohteiden rahavarat	-6,2
Alustava rahavirtavaikutus *	36,9
*Konsernin rahavirtalaskelmassa rivillä tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on esitetty seuraavat erät nettona:	
Tilikauden hankinnat, rahavirtavaikutus	36,9
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	4,0
Yhteensä	40,9

Edellä esitettyihin hankintoihin liittyvät kulut 1,3 miljoonaa euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 54,6 miljoonaa euroa ja liikevoitto yhteensä 3,7 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan.

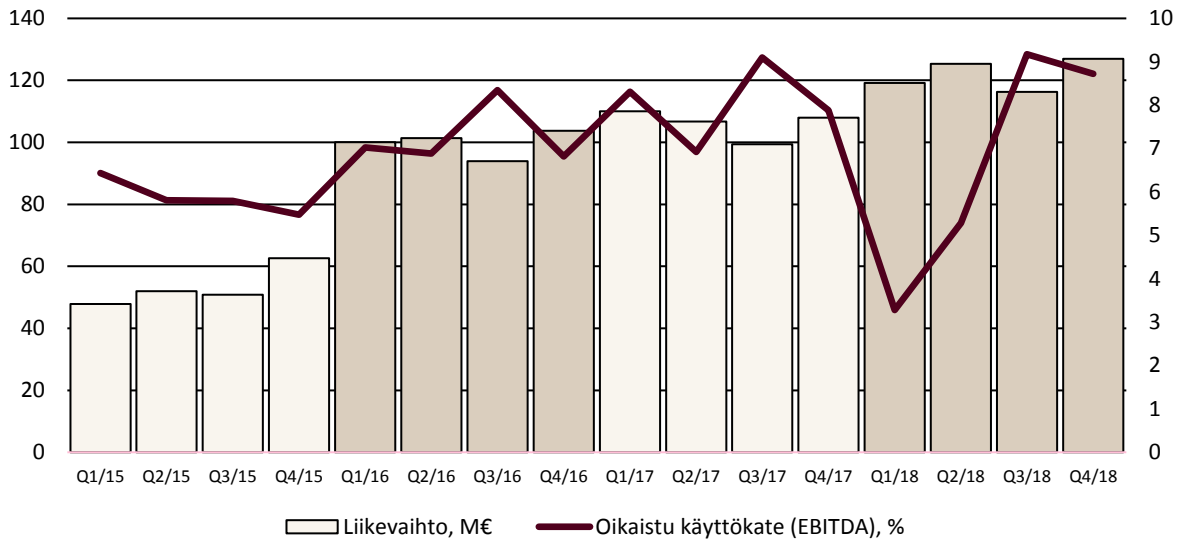
Pro forma

Mikäli 2018 yrityshankinnat olisi yhdistelty konsernitalinpäätökseen tilikauden 2018 alusta, olisi konsernin tilikauden liikevaihto ollut 502,7 miljoonaa euroa ja liikevoitto 14,6 miljoonaa euroa.

Kvartaalitiedot

milj. euroa	Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
TULOSLASKELMA								
Liikevaihto	127,0	116,3	125,3	119,2	107,9	99,4	106,7	110,0
Käyttökate (EBITDA)	10,6	10,7	5,6	4,3	8,1	9,1	7,1	8,9
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	11,1	10,7	6,6	3,9	8,5	9,0	7,4	9,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	8,7	9,2	5,3	3,3	7,9	9,1	6,9	8,3
Poistot	-4,7	-4,7	-4,8	-4,2	-3,6	-3,7	-3,4	-3,5
Liikevoitto (EBIT)	6,0	5,9	0,8	0,1	4,6	5,5	3,7	5,4
Oikaistu liiketulos (EBIT)	6,5	5,9	1,9	-0,3	4,9	5,4	4,0	5,7
Oikaistu liiketulos (EBIT), %	5,1	5,1	1,5	-0,3	4,6	5,4	3,7	5,2
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Rahoituskulut	-0,8	-0,8	-0,7	-0,7	-0,5	-0,5	-0,4	-0,4
Tulos ennen veroja	5,2	5,2	0,2	-0,6	4,1	5,0	3,3	5,0
Tuloverot	-1,4	-1,2	-0,3	0,0	-0,6	-1,0	-0,7	-1,1
Tilikauden tulos	3,8	4,0	-0,1	-0,7	3,5	4,0	2,7	3,9
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	2,7	2,3	0,0	-1,3	2,4	1,9	2,0	3,2
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	1,1	1,7	-0,1	0,6	1,1	2,1	0,7	0,7
EPS	0,12	0,11	0,00	-0,06	0,12	0,09	0,10	0,15
Henkilöstö kauden lopussa	5 850	5 867	5 918	5 638	4 753	4 767	4 898	4 519
Henkilöstön muutos kvartaalilla	-17	-51	280	885	-14	-131	380	112

Liikevaihto ja oikaistu käyttökate marginaali kvartaaleittain

Verojalanjälki

milj. euroa	2018	2017
Kaudelta maksettavat välittömät verot		
Tuloverot (EVL-vero)	5,1	4,3
Työnantajan eläkemaksut	29,4	25,7
Sosiaaliturvamaksut	1,5	1,6
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut	4,3	4,0
Tapaturmavakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusmaksut	0,9	0,9
Työnantajamaksut yhteensä	36,1	32,1
Kiinteistöverot	0,1	0,1
Varainsiirtoverot	1,2	0,4
Kaudelta maksettavat välittömät verot yhteensä	42,4	36,8
Yhtiön kuluksi jäävä hankintojen arvonnisävero		
Arvonnisäverot, arvio	12,4	9,0
Kaudelta tilitettävät verot		
Ennakkonpidätykset	44,7	35,3
Työntekijän eläkemaksut, laskennallinen	11,7	9,5
Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut, laskennallinen	3,3	2,3
Palkkaverot yhteensä	59,7	47,1
Arvonnisäverot, netto	0,6	1,8
Kaudelta tilitettävät verot yhteensä	60,3	48,9
Liikevaihto	487,8	424,0
Tulos ennen veroja	10,0	17,4
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	4 868	3 879
Julkiset tuet	1,3	0,8

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut		
Osakekohtainen tulos (EPS)	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikaudella}}$	
Vaihtoehtoiset tunnusluvut		
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Osakekohtainen osinko	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako (tai ehdotus)}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Osinko tuloksesta, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}}$	x 100
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos (EPS)}}$	
Osakevaihto, %	$\frac{\text{Osakkeiden vaihtomäärä kauden aikana}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	x 100
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tilikauden tulos (rullaava 12 kk)}}{\text{Oma pääoma (keskiarvo)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) + rahoituskulut (rullaava 12 kk)}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat (keskiarvo)}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	
Käyttökate (EBITDA), %	$\frac{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät	
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %*	$\frac{\text{Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen*, rullaava 12 kk	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat - rahavarat}}{\text{Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)}}$	
Rahavirta investointien jälkeen	Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta	

Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	Liikevoitto + oikaisuerät	
Oikaistu liikevoitto, %*	$\frac{\text{Oikaistu liikevoitto (EBIT)}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100
Tulos ennen veroja	Tilikauden voitto + tuloverot	
Bruttoinvestoinnit	Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman rahoitusleasingsopimuksia	
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	$\frac{\text{Kauden liikevaihto - yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella - edellisen kauden liikevaihto}}{\text{Edellisen kauden liikevaihto}}$	x 100

* Määrältään merkittävät tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat, harvoin toistuvat tai rahavirtaan vaikuttamattomat arvostuserät käsitellään raportointikausien väliseen vertailukelpoisuuteen vaikuttavina oikaisuerinä. Pihlajalinnan määritelmän mukaan tällaisia eriä ovat esimerkiksi rakennejärjestelyt ja konsernin uudelleenrahoitus, omaisuuden arvonalentumiset ja tytäryhtiöiden aikaisemman omistuksen uudelleen arvostamiset, liiketoimintojen ja toimipisteiden lopettamiskulut tai liiketoiminnan myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot, toiminnan uudelleenjärjestelyistä ja hankittujen liiketoimintojen integroimisesta aiheutuvat kulut, työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut ja sakot sekä sakonluonteiset korvaukset.

Täsmäytyslaskelmat vaihtoehtoihin tunnuslukuihin

Pihlajalinna julkaisee laajasti vaihtoehtoisia eli tilinpäätösstandardeihin perustumattomia tunnuslukuja, sillä niiden arvioidaan olevan merkityksellisiä sijoittajille, johdolle ja yhtiön hallitukselle konsernin taloudellista tilaa ja tuloksellisuutta arvioitaessa. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäyslaskelmat ja perustelut niiden esittämiseksi.

Lukuohjeet:

/	jaetaan seuraavalla luvulla/luvuilla
-	vähennetään seuraava luku/luvut
+	lisätään seuraava luku/luvut

milj. eur, ellei toisin mainita			2018	2017
Oman pääoman tuotto, % (ROE)				
Tilikauden tulos (rullaava 12 kk) /			7,1	14,1
Oma pääoma alussa			105,9	101,0
Oma pääoma lopussa			131,2	105,9
Oma pääoma (keskiarvo) x 100			118,6	103,4
Oman pääoman tuotto, % (ROE)			6,0	13,6

Oman pääoman tuotto, % on yksi tärkeimmistä omistajien ja sijoittajien käyttämistä yrityksen **kannattavuutta** kuvaavista mittareista. Tunnusluku kertoo yrityksen kyvystä huolehtia omistajien yritykseen sijoittamista pääomista. Luku kertoo, kuinka paljon omalle pääomalle on kertynyt tuottoa tilikauden aikana.

			2018	2017
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)				
Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk) +			10,0	17,4
Rahoituskulut (rullaava 12 kk)			3,0	1,9
/			12,9	19,3
Taseen loppusumma alussa -			253,6	217,7
Korottomat velat alussa			76,5	67,1
			177,1	150,7
Taseen loppusumma lopussa -			349,5	253,6

Korottomat velat lopussa			78,1	76,5
			271,4	177,1
Keskiarvo x 100			224,3	163,9
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)			5,8	11,8

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on yksi tärkeimmistä tilinpäätösanalyysin tuottamista tunnusluvuista. Se mittaa yrityksen suhteellista **kannattavuutta** eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

			2018	2017
Omavaraisuusaste, %				
Oma pääoma /			131,2	105,9
Taseen loppusumma -			349,5	253,6
Saadut ennakot x 100			0,9	0,4
Omavaraisuusaste, %			37,6	41,8

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen **vakavaraisuutta**, tappion sietokykyä sekä kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla.

			2018	2017
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %				
Korolliset rahoitusvelat -			126,4	71,2
Rahavarat /			36,3	37,1
Oma pääoma x 100			131,2	105,9
Nettovelkaantumisaste (Gearing), %			68,7	32,3

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen **velkaantuneisuutta**. Luku kertoo, mikä on omistajien yritykseen sijoittamien omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde. Konsernin rahoitusjärjestelyn toinen finanssikovenantti on gearing-tunnusluku eli nettovelkaantumisaste. Tunnusluvun maksimiarvo on 115 %.

			2018	2017
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk				
Korolliset rahoitusvelat -			126,4	71,2
Rahavarat			36,3	37,1
Nettovelka /			90,1	34,2
Oikaistu käyttökate EBITDA (rullaava 12 kk)			32,3	34,1
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA), rullaava 12 kk			2,8	1,0

Tunnusluku kuvaa sitä, kuinka nopeasti yritys saisi nykyisellä tulostahdilla maksettua velkansa, jos käyttökate käytettäisiin kokonaisuudessaan velkojen maksuun olettaen, että yritys ei esimerkiksi investoi tai jaa osinkoa. Konsernin rahoitusjärjestelyn toinen finanssikovenantti perustuu konsernin nettovelan ja pro forma -käyttökateen suhteeseen. Rahoitusjärjestelyn mukaisen kovenanttiehdon maksimiarvo on 3,75. Lainamarginaali nousee, mitä lähempänä kovenantti maksimiarvoa on. Konsernin johto ja hallitus seuraavat kovenanttiehdon täyttymistä kuukausittain ja rahoittajille kovenantti raportoidaan kvartaaleittain. Kovenanttilaskelmat päivitetään myös ennusteilla aina, kun konserni on toteuttamassa materiaalista yrityshankintaa.

	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
	3 kk	3 kk		
Käyttökate (EBITDA) ja Oikaistu käyttökate (EBITDA)				
Kauden tulos	3,8	3,5	7,1	14,1
Tuloverot	-1,4	-0,6	-2,8	-3,4
Rahoituskulut	-0,8	-0,5	-3,0	-1,9
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,1	0,2
Poistot ja arvonalentumiset	-4,7	-3,6	-18,4	-14,2
Käyttökate (EBITDA)	10,6	8,1	31,2	33,3

Käyttökateen oikaisu yhteensä	0,4	0,4	1,1	0,7
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	11,1	8,5	32,3	34,1

Käyttökate kertoo, kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään yrityksen toimintakulut. Käyttökateen riittävyyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon yrityksen rahoituskulujen, poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruus. Oikaistu käyttökate antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekevyydestä. Oikaistu käyttökate parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua käyttökateä.

	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018	2017
Käyttökate (EBITDA), %				
Käyttökate /	10,6	8,1	31,2	33,3
Liikevaihto x 100	127,0	107,9	487,8	424,0
Käyttökate (EBITDA), %	8,4	7,5	6,4	7,9
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %				
Oikaistu käyttökate /	11,1	8,5	32,3	34,1
Liikevaihto x 100	127,0	107,9	487,8	424,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	8,7	7,9	6,6	8,0
Liikevoitto (EBIT) ja Oikaistu liikevoitto (EBIT)				
Kauden tulos	3,8	3,5	7,1	14,1
Tuloverot	-1,4	-0,6	-2,8	-3,4
Rahoituskulut	-0,8	-0,5	-3,0	-1,9
Rahoitustuotot	0,0	0,0	0,1	0,2
Liikevoitto	6,0	4,6	12,8	19,1
Poistojen ja arvonalentumisten oikaisu yhteensä	0,1	0,0	0,1	0,1
Käyttökateen oikaisu yhteensä	0,4	0,4	1,1	0,7
Liikevoiton oikaisu yhteensä	0,6	0,4	1,2	0,9
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	6,5	4,9	14,0	20,0

Liikevoitto kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Liikevoitollaan yrityksen tulee kattaa mm. rahoituskulut, verot ja voitonjako, Oikaistu liikevoitto antaa merkittävää lisätietoa kannattavuudesta, koska siitä on eliminoitu eriä, jotka eivät välttämättä kerro yhtiön operatiivisen liiketoiminnan tuloksentekevyydestä. Oikaistu liikevoitto parantaa vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja on usein analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämä.

Konsernin johtoryhmä ja liiketoimintajohto seuraavat ja ennustavat kuukausittain oikaistua liikevoittoa.

	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018	2017
Liikevoitto (EBIT), %				
Liikevoitto /	6,0	4,6	12,8	19,1
Liikevaihto x 100	127,0	107,9	487,8	424,0
Liikevoitto (EBIT), %	4,7	4,2	2,6	4,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %				
Oikaistu liikevoitto /	6,5	4,9	14,0	20,0
Liikevaihto x 100	127,0	107,9	487,8	424,0
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	5,1	4,6	2,9	4,7
Rahavirta investointien jälkeen				
Liiketoiminnan nettorahavirta	20,6	16,4	27,4	34,9
Investointien nettorahavirta	-12,3	-3,8	-60,1	-18,5
Rahavirta investointien jälkeen	8,3	12,6	-32,7	16,4

Rahavirta investointien jälkeen (vapaa kassavirta) kertoo, kuinka paljon yrityksellä jää varoja jäljelle, kun juoksevan liiketoiminnan ja investointeihin sitoutunut raha on vähennetty. Se kertoo, paljonko yritykselle jää jaettavaa omistajille ja velkojille. Vapaa kassavirta kertoo, kuinka kestävällä pohjalla yhtiön kannattavuus on ja tunnusluku on pohja yrityksen arvonmääritykselle.

	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018	2017
Tulos ennen veroja				
Kauden tulos	3,8	3,5	7,1	14,1
Tuloverot	-1,4	-0,6	-2,8	-3,4
Tulos ennen veroja	5,2	4,1	10,0	17,4
Bruttoinvestoinnit				
Aineelliset hyödykkeet kauden lopussa	72,6	61,9	72,6	61,9
Muut aineettomat hyödykkeet kauden lopussa	22,9	16,6	22,9	16,6
Liikearvo kauden lopussa	169,9	103,9	169,9	103,9
Lisätään kauden poistot ja arvonalentumiset	4,7	3,6	18,4	14,2
-				
Aineelliset hyödykkeet kauden alussa	71,2	57,7	61,9	45,5
Muut aineettomat hyödykkeet kauden alussa	22,1	16,7	16,6	16,3
Liikearvo kauden alussa	163,0	101,9	103,9	92,3
Rahoitusleasingsopimusten kauden muutos				12,5
Aineellisten hyödykkeiden myynnit kaudella	0,1	-0,2	-0,3	-0,3
Bruttoinvestoinnit	13,8	9,8	101,7	30,4

Bruttoinvestoinneilla tarkoitetaan pitkävaikutteisten tuotannonkijöiden hankintoja mukaan lukien yritysjärjestelyt. Investoinneista ei vähennetä aineellisten hyödykkeiden myyntejä tai liiketoiminnoista luopumisia. Investoinnit on esitetty kassavirtaperusteisesti myös rahoituslaskelmassa.

	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018	2017
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %				
Kauden liikevaihto -	127,0	107,9	487,8	424,0
Yritysjärjestelyjen liikevaihto kaudella (rullaava 12 kk) -	17,6	3,6	65,7	14,8
Edellisen kauden liikevaihto	107,9	103,7	424,0	399,1
Liikevaihdon orgaaninen kasvu /	1,4	0,5	-2,0	10,1
Edellisen kauden liikevaihto x 100	107,9	103,7	424,0	399,1
Liikevaihdon orgaaninen kasvu, %	1,3	0,5	-0,5	2,5
Liikevaihdon kasvu yritysjärjestelyjen johdosta, %	16,3	3,5	15,5	3,7
Liikevaihdon kasvu	19,0	4,2	63,8	24,9
Liikevaihdon kasvu, %	17,6	4,0	15,0	6,2

Liikevaihdon orgaaninen kasvu on olemassa olevan liiketoiminnan kasvua, jota ei ole hankittu yritysjärjestelyjen kautta. Orgaanista kasvua on mahdollista saada aikaiseksi palvelutarjontaa lisäämällä, uusasiakashankinnalla, olemassa olevien asiakkaiden käyntimäärien kasvulla, hinnankorotuksilla ja digitalisaatiolla. Julkisten tarjouskilpailujen kautta voitettut sote-ulkoistukset ja itse perustetut toimipisteet lasketaan orgaaniseksi kasvuksi.

Oikaistu käyttökate ja oikaistu liike-tulos -tunnuslukujen oikaisuerien kuvaus

milj. euroa	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018 12 kk	2017 12 kk
Käyttökate (EBITDA)	10,6	8,1	31,2	33,3
Oikaisut käyttökatteeseen				
Toimipisteiden sulkeminen	0,0	0,4	0,0	0,4
Tytär-yhtiön aiempi omistus käypään arvoon		-0,2	-1,0	-0,3
Sovintosopimus liittyen konsernin toimitilakuluihin				0,2

Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut		0,2	0,6	0,4
Liiketoiminnan myynnistä aiheutunut myyntivoitto	0,0		0,0	
Ehdollisen vastikkeen muutos	0,1		1,2	
Muut	0,3		0,3	
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	0,4	0,4	1,1	0,7
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	11,1	8,5	32,3	34,1
Poistot ja arvonalentumiset	-4,7	-3,6	-18,4	-14,2
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin				
Toimipisteiden sulkeminen	0,1		0,1	0,1
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	0,1	0,0	0,1	0,1
Oikaistu liiketulos (EBIT)	6,5	4,9	14,0	20,0
Liikevoitto (EBIT)	6,0	4,6	12,8	19,1

Oikaisuerät on esitetty tuloslaskelman riveillä seuraavasti:

milj. euroa	10-12/2018 3 kk	10-12/2017 3 kk	2018 12 kk	2017 12 kk
Liiketoiminnan muut tuotot	0,0	-0,2	-1,0	-0,3
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut		0,2	0,6	0,4
Liiketoiminnan muut kulut	0,4	0,4	1,5	0,7
Käyttökatteen oikaisuerät yhteensä	0,4	0,4	1,1	0,7
Poistot ja arvonalentumiset	0,1		0,1	0,1
Liikevoiton oikaisuerät yhteensä	0,6	0,4	1,2	0,9

Pihlajalinnan taloudellinen raportointi ja yhtiökokous vuonna 2019

Tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus: viimeistään viikolla 11

Osavuositarkastus tammikuu–maaliskuu: perjantaina 3.5.2019

Puolivuositarkastus tammikuu–kesäkuu: torstaina 15.8.2019

Osavuositarkastus tammikuu–syyskuu: tiistaina 5.11.2019

Varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi torstaina 4.4.2019 Tampereella. Yhtiökokouskutsu julkaistaan erillisenä tiedotteena.

Julkistamistilaisuus

Pihlajalinna järjestää tuloksen julkistamistilaisuuden analyytikoille ja medialle perjantaina 15.2.2019 klo 10.00 Kämp-hotellin Paavo Nurmi -kabinetissa, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

Helsingissä 14.2.2019

Pihlajalinna Oyj:n hallitus

Lisätiedot

Joni Aaltonen, toimitusjohtaja, +358 40 524 7270

Taina Erkkilä, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, +358 40 4577897

Ville Lehtonen, talous- ja rahoitusjohtaja, +358 40 759 7084

Jakelu

Nasdaq Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet

investors.pihlajalinna.fi

Pihlajalinna lyhyesti

Pihlajalinna on yksi Suomen johtavista yksityisistä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tuottajista. Yhtiö tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita sekä hyvinvointipalveluja yksityishenkilöille, yrityksille, vakuutusyhtiöille ja julkisyhteisöille ja tarjoaa palveluita lääkärikeskuksissa, terveysasemilla, hammasklinikoilla, sairaaloissa ja liikuntakeskuksissa eri puolilla Suomea. Yhtiö tuottaa yksityisissä lääkärikeskuksissa ja sairaaloissa muun muassa lääkärint vastaanottopalveluita ja erikoissairaanhoidon palveluita mukaan lukien päivystyspalvelut, monipuoliset kirurgiset palvelut sekä työterveyshuollon ja suun terveydenhoidon palvelut. Yhtiö tarjoaa julkisyhteisöille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantomalleja, joiden tarkoituksena on julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä tuottaa laadukkaita palveluita julkisrahoitteisen terveydenhuollon asiakkaille.